40 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ԱԲՕՆԷ ՇԷՐԱՅԻԹԼԱՐԸ

	12 մահլըք	6 մահլըք	3 մահլըք
ԻՍԹԱՄՊՕԼ	200 ղրշ.	105 ղր.	55 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	—

Մէմալիքէ 20 ղրուշտան

ՓՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՅԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՇԷՐԱՅԻԹԼԱՐԸ

Բիրինճի , իքինճի վէ իւչիւնճի սահիֆէ սադրը 6
Դէօրտիւնճիւ սահիֆէ . . . . . » 3
Մէքթուպը նաշիրլէ? տախի պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայա-ճագ տըր ։

Իտարէխանէսի , Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումերօ 20 ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր ։ Քէաֆֆէի մէվատտ հաքքընտա կաղէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ’տը միւրաճաաթ օլունա ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Սօֆիատան վէրիլէն մալիւմաթա կէօրէ , Ալէմանիա , Ավուսթրիա վէ Թիւրքիա՝ բրէնս Ալէքսանտըրըն էէնիտէն ինթիխապ իլէ Պուլկարիսթանա ավտէթ իթմէսինի պրոգրամմագ իչիւն Րուսիա իլէ իթթիֆագ իթմիշլէր իմիշ ։

Պուլկարիսթան հիւքիւմէթինէ մէնսուպ մէհաֆիլտէ , հէյէթը նիյապէթին՝ Րուսիա իլէ պիր իթթիլաֆ էսասընը թային իթմէկէ մուվաֆֆագ օլտըղը րիվայէթ օլընըյօր իսէ տէ , պունըն ասըլ օլմայըպ , պագը չէհիրլէրին վէ խուսուսիլէ Եռամնաւ վէ իսլիմիէ ասաքիրը մուհաֆըզլարըն մէյլի յաթը ֆէսատճույանէսի էօնիւնի ալմագ իչիւն հիւքիւմէթճէ պէօյլէ մանօվրալար թէրթիպ օլընտըղը Սօֆիատան խապէր վէրիլիյօր ։

Ժէնէրալ Գօլպարս՝ քէնտիսի իլէ Պուլկար հէյէթը հիւքիւմէթի արասընտա հիչ պիր իթիլաֆ հուսուլէ կէլմէտիկինի աչըգտան աչըղա պէյան իթմէքտէ օլտուղը կիպի , Սօպրանիէնին ինթիխապը նիզամսըզ օլտուղընը տախի հէր վէսաիթլէ իլան վէ բրոթէսթօ էյլէմէքտէ իմիշ ։

Տիկէր թարաֆտան Րուսճուգտան տախի իշպու օլընտըղընա կէօրէ , Սօպրանիէ մէճլիսինտէ ապլըգ օլան ֆըրգա՝ էհալի ինթիխապաթըն մուխալէֆէթլէրէ պէք չօգլարընը իթտահ էյլէտէն իսթինքաֆ իթտիքլէրինի տէրմէյան իտէրէք , մէճլիսը մէզքիւրտէ հասէսէ չըգարմագա չալըշմագտա տըր ։ Պիլհասըլ մէպուսանըն պէք չօգու՝ պէք ազ րէյ իլէ ինթիխապ օլունմուշ տըր ։ Պապը ժամալէրտէ 2500 միւնթէխիպ վար իքէն , նամզէտ՝ 30 րէյ գազանարագ մէպուս ինթիխապ օլունմուշ տըր ։

Պու քէրրէ քիւշատ օլունան Պուլկարիսթան Սօպրանիէ մէճլիսինին թէշքիլի հաքքընտա Սվիթօ նամ ճէրիտէ կաղէթա՝ մալիւմաթը աթիյէյի նէշր իթմիշ տիր ։

Ինթիխապ օլունան մէպուսանըն մէգտարը 520 տիր ։ 15 գատար մէպուս՝ պիր գաչ տաիրէլէրտէն ինթիխապ իտիլմիշ օլտուղլարընտան , նիզամէն 485 մէպուս վար տէմէքտիր ։ Պու 485 քիշինին 53ի իսլամ օլուպ , պագիլէրի 49ը Պուլկարիսթանտան վէ 4իւ Շարգի Րումէլիտէն ինթիխապ իտիլմիշ տիր ։

Մէպուսանըն մէմուրիյէթ վէ խասըֆթլարը պէր վէճհը աթի տիր ։

2 հէյէթը նիյապէթ ազասը , 5 հէյէթը վիւքէլա ազասը , 1 վիւքէլաի սապըգտան , 7 հիւքիւմէթ մէմուրինը սապըգտարընտան , 33 միւթէսարրըֆ վէ գայմագամ , 9 գայմագամ մուավինի , 7 նահիյէ մէմուրը , 137 չիֆթճի , 166 թիւճճար , 47 ավօգաթ , 10 մէքթէպ միւֆէթթիշի , 13 մէքթէպ մուալլիմի , 7 բաբաս , 8 թապիպ , 4 էճզաճը , 3 կաղէթա մուհարրիրի , 1 ռահիպ , 2 քիթապճը , 1 մաթպաաճը , 9 մէյխանէճի , 4 պագգալ , 2 տուվարճը , 2 օթէլճի , 1 գահվէճի , 1 սաաթճը , 1 քիւրէքճի , 1 պիրախանէճի վէ 1 պալթաճը մուավինի ։

Մէճլիսը մէզքիւր ազասընըն մէճմուը 572 ատէտ օլմագ լազըմ կէլիր իսէ տէ , 7 տէվայիրը ինթիխապիյէտէ ինթիխապ իճրա օլընմատըղընտան , անլէրտէն թային օլընաճագ 52 մէպուս էգսիլմիշ տիր ։

* * *

Շարգի Րումէլի տախիլինտէ գարըշըգլըգլար չըգըլմըշ օլմասընա մէպնի , պիր խայլը Պուլկարլար էմսիրնէյէ իլթիճա իթմիշլէր տիր ։ Պուլկար միլիսլէրինտէ Ջանգօֆ նամընտա պիր պինպաշը վէ Պօպօֆ նամընտա պիր եիւզպաշը վար իմիշ ։ Շարգի Րումէլի էհալիսինին խարիճը հուտուտա կիտմէնլէրի չէթինլիքլէ իրհաս? իլէ տախիլ օլմագ իսթէյէն Պուլկարլար՝ թէպտիլի գըյաֆէթլէ հուտուտտան կէչիյօրլար իմիշ ։

Շարգի Րումէլի էհալիսի՝ ասաքիրը Օսմանիյէնին վիւրուտունէ ինթիզար իթմէքտէ իմիշ ։

Րուսիա թարաֆտարլարընըն թէշվիգաթընա էլան տէվամ իտիյ-մէքտէ օլտուղընտան , պունլար խանէլէրինտէն տըշարը չըգամամագտա իմիշլէր ։

* * *

Տէրսաատէթտէն Աժանս Հավաս չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ , Մ. Կրէգօֆըն էյիճէ թային օլընմըշ պիր մէմուրիյէթի օլմայըպ , մաամաֆիհ՝ Պուլկարիսթան ահվալի իւզէրինէ Պապը Ալիյէ թէքմինաթ վէրմէկէ վէ ահվալը մէզքիւրէնին խալլընտէ Ժէնէրալ Գօլպարսըն տէվրը հաքիմանէ վէ թահրիքքեարանէսինէ գարըշմըշ հիւքիւմէթը Օսմանիյէյէ արզ էյլէմէկէ մէմուր իմիշ ։

Մէզքիւր Մ. Կրէգօֆ՝ Ժէնէրալ Գօլպարսըն իգտամաթ ու թահրիքեաթընա պաղլը Պուլկար հիւքիւմէթինին Րուսիա հաքքընտա նիյաթը սուլհճույանէսէ պուլունմագ տէվլէթլէրին գարարընա իթաաթ իտէճէկինի , վէ Սօպրանիէ մէճլիսինտէ բրէնս տը Գաթէնպէրկին էէնիտէն ինթիխապ օլընմայաճաղընը տախի Պապը Ալիյէ արզ ու պէյան իթմէկէ մէմուր իմիշ ։

* * *

Ժէնէրալ Գօլպարսըն քէնտիսինի վէ Րուսիա թէպաասընը քիմլէր թահգիր իթմիշ օլտուղլարը սիւվալ օլունմուշ իսէ տէ , մաամաֆիհ՝ Պուլկարիսթան հիւքիւմէթը մավագգաթէսընէ իղլահը իթա իթմէկէ մէճպուր օլմայըպ , մէզքիւր թահգիրլէր թէքէրրիւր իթմիքի թագտիրտէ , իճապընը տէվլէթը մէթպուասինին (Րուսիանըն) տուչիւնէճէկինի ճէվապէն պիլտիրմիշ օլտուղը խապէր վէրիլիյօր ։

* * *

Մէնպաը մէվսուգտան ալընան մալիւմաթա կէօրէ , Բէթէրսպուրկ գապինէթօսը թարաֆընտան Գարատէնիզ տօնանմասը գումանտանընա վէրիլէն թալիմաթտա , Բօղազ Մէյտանը վէ Ջէզայիր նամ ֆըրգաթինլէրին Վարնայա կէօնտէրիլմէսի , վէ պիրի Պալչըգա վէ տիկէրի Աճըօղլու Պուրկազա կիտմէսի? Լիւզում կէօսթէրիլմիշ օլտուղը խապէր վէրիլիյօր ։

Հալ պու քի Պալչըգ վէ Պուրկազա չիմտիյէ գատար հարպ սէֆինէսի միւվասալէթ իթմէտիկի՝ ալընան թէլէկրաֆլարտան անլաշըլմըշ տըր ։

Րուսիանըն պիլճիւմլէ նագլիյէ վափօրլարընըն Սէվասթօբօլ վէ Նիգօլայէֆ լիմանլարընտա հազըր պուլունտուրուլմասը Օտէսատան խապէր վէրիլմիշ տըր ։

Գօռպէլ Մօր վէ Նօվօսթի նամ գըզէթէլէր տախի Օտէսատա պուլունտուրուլար՝ Ալիսի չարդի իչիւն նագլիյաթը ասքէրիյէ խասսէթէն քիրալանան խուսուսի գումպանիա վափօրլարը իլէ իճրա օլընըյօր ։

(Մըսիգուն)

* * *

Վարնա լիմանընա վէ Գավարնա բիշքիէհէօրնա պիր գաչ գըթա տահա Րուս հարպ սէֆինէսինին վիւրուտ իթտիկի , վէ Վարնատա պուլունան սէֆարինին մէճքիւրլաթ վէ լէվազիմաթը իչիւն Րուսիա պահրիյէ նէզարէթինին Վարնատա պագը թիճճարլար իլէ ագտը մուգավէլէ էյլէտիկի՝ խուսուսի խապէրլէրտէն տիր ։

* * *

Վարնատան եազըլտըղընա կէօրէ , չէհրը մէզքիւր բիշքիէհէօրտա պուլունան Րուս սէֆարինի գումանտանը՝ Օսմանիյէ մէճլիսինտէ Րուսիա թէքլիֆաթը գապուլ օլունմատըղը թագտիրտէ պիր Րուսիա օրտուսունըն պէհէմէհալ Պուլկարիսթանը իշղալ իտէճէկինի քէնտիսինի զիյարէթէ կիտէն էճնէպի գօնսօլօսլարընա պէյան իթմիշ իմիշ ։

* * *

Ալաֆր. հոկտ. 25 թարիխլի Օտէսատան Էնտէբէնտանս Ռումէն պէր վէճհը աթի եազըլըմըշ տըր ։

«Րուսիանըն թէտարիքաթը ասքէրիյէսի հաքքընտա սէօյլէնիլէն սէօզլէր՝ էսասէն սահիհ օլուպ , համէնգ թէֆէրրուաթը հաքքընտա պազը էգսիլլէր վար տըր ։

«Պագը Էվրօպա կաղէթալարընըն պէյանընճա Րուսիա տէվլէթի թէտարիքաթը ասքէրիյէ չիմտի պուլունմայըպ չօգտան պէրի բիլա թէտարիքաթա պաշլամըշ տըր ։ Տէվլէթը միւշարիլէյհանըն Վօլինի , Բօտօլի վէ Պէսարապիա վէ Գավգասիա տախի տախիլ օլտըղը հալտէ Գարատէնիզ սէվահիլի օրտուլարը՝ պիր չօգ այլարտան պէրու հարպ հալինէ վազ օլընմըշ տըր ։

«Ասքէրը մէրգումէ՝ Պուլկարիսթանըն իշղալի իչիւն միւգթէզի օլան ասքէրտէն ֆազլա օլուպ , իշպու օրտուլարըն հէր պիրինտէն պիրէր իքիշէր ալայ թէֆրիգ իտիլիր իսէ Պուլկարիսթանըն իշղալինէ քեաֆի օլաճագլարընա շիւպհէ եօգ տըր ։

«Իշպու Րուսիանըն թէտարիքաթը ասքէրիյէսինին հալը հազըրը պունտան իպարէթ տիր ։»

* * *

Րուսիանըն 3 սէնէ միւտտէթլէ Պուլկարիսթանը իշղալ էյլէմէսինէ տաիր տէվլէթլէր պէյնինտէ իթթիլաֆը էֆքեար հասըլ օլտըղընա տաիր զուհուր իտէն պիր րիվայէթի՝ Գօլօնիա կաղէթասը թէքզիպ էյլէմիշ տիր ։

* * *

Սօտէթի կաղէթասը՝ Պուլկարիսթանտա պէրտէվամ օլան գարըշըգլըգըն՝ պիր թագըմ էշխաս իչիւն թաատտիլաթ իճրասընա վէսիլէ օլտըղընը , վէ մաամաֆիհ գումպէ իճրաիլէ մէճպուր օլմամազ ավտէթէ իլէ էրինէ էհալի Միւսլիմէ հագգընտա էնվայի թէճավիւզաթ վէ թահգիրաթ վուգուա կէլտիքինի , վէ պու հալըն նէթիճէսի օլարագ իսլամլարըն հիճրէթէ մէճպուր օլտուղլարընը եազըյօր ։

Կաղէթէ մէզքիւրէ ալտըղը մալիւմաթա կէօրէ , էվվէլքի բազար կիւնիւ Թաթար Բազարճըգտան ժանտարմա էֆրատընտան Գօճա օղլու Անէօթի Պանէյի Քէօսէթէնէ գարիյէսինէ կիտիպ , բաքիրի օլտըղը հայվան իլէ պէրապէր էհալի Միւսլիմէնին իգամէթ իթտիկի գոնշու խանէ տէրունինէ կիրմիշ , վէ միւթէպէրանը էհալիտէն Օսման էֆէնտիյէ էգալ հայվանը կէթիրէլէրէք իթմէլի լիմանա? տէյու պագըրմըշ , վէ պունըն մուախարէճտէն մուխալէֆէթ իթտիկինէ պէրապէր թէհտիտը սըլահ իթմիշ , վէ պունընլա տա գանաաթ իթմէյիպ օրտատա պուլունան Միւսլիմանլարա էնվայի քիւֆիւրլէր իթմիշ տիր ։

ՄԸՍԸՐ

Լօնտրատան Գրէնթօն? Բօյլէ պէր վէճհը աթի եազըլըմըշ տըր ։

Վագթը պուլան թէքզիպլէրէ բագմայըն մուսիրրանէ գալըն օլունտուղընա կէօրէ , Բարիզ վէ Պէթէրսպուրկ գապինէթօլարը՝ Պապը Ալի իլէ միւթթէֆիգ իւլ րէյ օլարագ , պիր միւտտէթը մուայյէնէտէ Մըսըրը թախլիյէ իթմէսինի Ինկիլթէրատան թալէպ իթմէք նիյէթինտէ տիրլէր ։

Մաամաֆիհ պիլհասըլ Ֆրանսանըն վէ Թէքմիլ մէմալիքէթին մուվաֆագաթըյլա Ինկիլթէրանըն՝ պէօյլէ պիր միւտտէթլը րէտտը իտէճէկի մուհագգագ կիպի տիր ։

Ջանն օլունտըղընա կէօրէ , Էվրօպա տէվլէթլէրի՝ Ինկիլթէրէյէ ալէյհինտէ ճիտտի պիր թէշէպպիւսաթ պուլունմագտան էվվէլ , անըն պէօյլէ պիր րէտտ ու մուգավէմէթինի նազարը տիգգաթէ ու միւթալէայէ ալաճագլար տըր ։ Զիրա չիւն սըրատա Րուսիանըն մէնաֆիի Մըսըրտա օլմայըպ Պուլկարիսթանտա մէրքիւզ տըր , վէ Ֆրանսա՝ տիկէր պիր տէվլէթին մուավէնէթինի էլտէ իթմէքսիզին գուվվէթինի Մըսըրտա սարֆ իտէմէզ ։

Ինկիլթէրանըն Պուլկարիսթան հագգընտաքի մէնաֆիի պէք զիյատէ օլմայըպ , տէվլէթը միւշարիլէյհա՝ պու ճիհէթէ հիչ պիր մուամէլէյէ թէշէպպիւս իթմէք նիյէթինտէ տէյիլ տիր ։

ԹԻԼԷԿՐԱՖ

Թըրնօվա 1 նոյ.

Օսմանիյէ մէճլիսի՝ միւզաքէրաթընա տէվամ իտիյօր ։

Պինպաշը Կրուէֆ իլէ Պէնտէրէֆ տիւն հապսխանէտէն չըգարըլմըշլար տըր ։

Բարիզ 2 նոյ.

Նաֆիա նազըրը Մ. Պայհօ՝ իսթիֆա իթմիշ օլմաղըլա , իսթիֆասը գապուլ օլունմուշ տըր ։

Ջանն օլունտըղընա կէօրէ , միւշարիլէյհին խալէֆի պու կիւն նասպ օլունաճագ տըր ։

Իսմաիլիա 2 նոյ.

Հոկտ. 21տէն 31է գատար Սուվէյշ գանալընտան 79 սէֆինէ միւրուր իթմիշ , հասըլաթը մէճմուը 1.450 000 ֆրանգա պալիղ օլմուշ տըր ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պուրսա ատալէթինին լագվընա տաիր թանզիմ օլունան պիր նիզամնամէնին մէրիյէթը ահքեամը հաքքընտա իրատէի Սէնիյէ սատըր իթտիկինի կէչէն կիւն եազմըշ իտիք ։

Մէզքիւր նիզամնամէ 130 պէնտտէն իպարէթ վէ շայէթ էթրաֆլը վէ միւքէմմէլ օլարագ թանզիմ օլունմուշ տըր ։ Պու նիզամնամէ Պապը Սէրասքէրիյէ սատըր մուսատգըգանէ հազըրլըգ , Սէրասքէր Ալի Սաիպ բաշա հազրէթլէրի իլէ մալիւմաթ վէ թէճարիպը ասքէրիյէլէրի մէսպուգ միւշիրան վէ ֆէրիգան վէ սաիր մէմուրինը ասքէրիյէ մարիֆէթիլէ գարարլաշտըրըլտըգտան սոնրա , Շուրաի—Տէվլէթ վէ մէճլիսը խասը վիւքէլա ճանիպինտէն հատտէ թէտգիգ ատէն կէչիրիլմիշ տիր ։

Պու նիզամնամէտէ ալէլխուսուս սիւվարիլէրին մէգտարը արթըրըլմասը մատտէսինէ հասըր էհէմմիյէթ իտիլմիշ տիր ։

Նիզամնամէի մէզքիւր միւնտէրիճաթը հաքքընտա աթիտէքի մալիւմաթը ալտըգ ։

Տէրսաատէթ վէ պիլատը սէլասէ էհալիսի միւսթէսնա օլարագ , պիլճիւմլէ թէպաայի Միւսլիմէ 20 եաշընտան 40 եաշընա գատար ասքէրլիք իթմէկէ մուկէլլէֆ օլունմուշ տըր քի , պունլար տախի 2 գըսմա միւնգասէմ տիր ։

Գըսմը էվվէլ՝ հէր կէօնա ահվալը իսթիսնայիյէտէն ազատէ օլանլար օլուպ , էմլաքլէրինէ պիրէր նումէրօ վէրիլէրէք , անը գուրայա չէքիլմիշ ատ օլունաճագ տըր ։ Պունլարըն պիրինճի գըսմը ասքէրինին թէրթիպը էվվէլի նամը վէրիլէճէք տիր ։

Գըսմը սանի՝ կէօզէ կէօրինիւր իլլէթի օլանլար տըր քի , էհալիյէ? օլանլար տախի միւթէնէվվի նիզամիյէ մէճպուր օլմայըպ , պունլար տախի հիւքիւմէթճէ սիւլահ ալթընտա տավէթ օլունմագ իգթիզա իտէրէք կէրէք մաազէրէթլէրինին թէհագգուգընտա վէ կէրէք մաուն? բէյլէրինին թէթքիգինտէ պունլար մաաֆ տուտուլաճագլար տըր ։

Պիլճիւմլէ թապուրլարըն մէվճուտլարը սուլհ վագթինտէ 400 վէ հարպ հալինտէ 800 բաթթէսինտէ պուլունաճագ տըր ։

Տէօրտիւնճիւ (Էրզինճեան) պէշինճի (Շամ) վէ ալթընճը (Պաղտատ) օրտուի հիւմայունլար՝ սիւվարի ալայլարընը պիրինճի թէրթիպը ասքէրինին գըսմը սանիսինտէն թէշքիլ իտէճէքլէր տիր ։

Հալ վէ վագթը ուսլուն օլտուղընտան մէզտարիֆի քէնտիլէրինտէն թէլվիյէ օլունմագ իւզրէ լիւզումի մըգտար սիւվարի ինթիխապ օլունաճագ , վէ պունլարա տախի րէտիֆ սիւվարիսի նամը վէրիլէճէք տիր ։

Թապուր մէվճուտլարընըն մըգտարը սուլհ վագթինտէ 400 վէ հարպ հալինտէ 800տէն իպարէթ պուլունաճագ իսէ տէ , Րումէլի ճիհէթինտէ պուլունանլար իլէ Թարաբլուս—Ղարպ վէ տահա սաիր միւհիմմ մէվգիլէրտէ արամազ օլանլարըն մէվճուտը՝ կէօրիւլէճէք լիւզում իւզէրինէ տահա զիյատէ պուլունտուրըլապիլէճէք տիր ։

—Տիւն Ինկիլիզ սէֆիրը ճէնապը Սըր Ուիլյամ Ուայթըն հազրէթլէրի Բապըալիյէ կիտէրէք իթիմատնամէսինի թագտիմ իթմէք իւզրէ ... օլարագ հալ՝ խարիճիյէ մէմուրլարընտան 4 մէլիք պիր արապա իլէ սէֆիրը միւշարիլէյհ՝ մաիյէթի իլէ էրթէսի? սէֆարէթ արապալարը? ... պիրաթ? ... մէմուրլարը վէ սաիր բաշքա օլտըղը հալտէ , սէֆիր հազրէթլէրի վէ տիկէր արգատաշլարը տախի սէֆարէթ հէյէթի իլէ սէֆարէթ մաիյէթինտէքի վաքըր մէմուրլարը , սաաթ 9ատա սէֆարէթխանէտէն Մաբէյնը Հիւմայունա պէյ ադըտէ պէօյլէ սէֆիրլէրէ տախսուս օլան ասուլը թէշրիֆաթի իլէ հուզուրը Շէհրիյարիյէ գապուլ պույուրուլմուշ , վէ պու սըրատա խարիճիյէ նազըրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրի վէ սաիր պէնտէկեան հազըր պուլունմուշ , սէֆիր հազրէթլէրի աթիտէքի նութգը իրատ իթմիշ տիր ։

«Մէթպուէի մուֆախխամէմ հազրէթլէրի Պէօյիւք Բրիթանիա վէ Իրլանտա գրալիչասը վէ Հինտիսթան իմբէրաթօրիչասը հազրէթլէրի՝ զաթը մէխսուսիյէթը հազրէթը Շէհնշահիլէրի իլէ ճէրէյան իտէն միւնասէպաթը տօսթանէնին տէվամընը արզու էյլէտիքլէրինտէն , զաթը հազրէթը Բատիշահիլէրի նէզտինէ պէնտէնիզի սէֆիրը ֆէվգէլատէ վէ մուրախխասը մէվգիինտէ թային իթմէքլէ պէնի մէպահի իթմիշլէր տիր , իշպու սըֆաթլա հազըր պուլունմագ իթիպարը իլէ թէֆախուր իտէրիմ ։

«Ղէսնուտ էվվէլ տախի նէզտը հազրէթը Միւլյուքանէլէրինէ սէֆիր օլարագ պուլունմագ պախթիյարլըղընա մազհար օլտըղըմ սըրատա՝ սէրապա էնվայի լիւթֆ ու ինայէթը Շահանէլէրինէ մազհար օլմուշ իտիմ , մէզքիւր ինայէթտէն նաշի զաթը Շահանէլէրինէ տէրին վէ խալիս մէմնունիյէթիմի արզ իթմէկէ կէսպի ճիւրէթ իտէրիմ ։

«Մէթպուէի մուֆախխամէմ հազրէթլէրի գրալիչա հազրէթլէրինին թաքիպ իւզրէ օլտուղլարը բօլիթիգա՝ Տէվլէթը Ալիյէյէ հագգընտա հէր զաման մուհաֆազա օլունան մուհապպէթ վէ սամիմիյէթ էսասընա մէպնի օլտուղունտան , պէնիմ տախի պու միւնասէպաթը ֆիլիյէնին թաքվիյէսինէ պիր գաթ տահա սաի իթմէքլիքլիկիմ վազիֆէմ իգթիզասընտան տըր ։»

Զաթը հազրէթը Բատիշահիլէրի՝ իրատ պույուրուլան նութգը Շահանէլէրինտէ տախի սէֆիր հազրէթլէրինին Տէվլէթը Ալիյէ իլէ Ինկիլթէրա տէվլէթինին պէյնինտէքի միւնասէպաթը տօսթանէնին տէվամընա ... պու պաապտա? Ալի՝ մալիւմ օլմագ իւզրէ սէֆիր հազրէթլէրինին ... թէսէվվուր իլէ ... ինթիզար? ... օլունտուղունտան , իշպու սաադէթլէրի սըրատա? ... մէմնունիյէթ? ... պուլունմուշլար տըր ։

Պատէհու սէֆիր հազրէթլէրի Պապը Ալիտէ սատրազամ հազրէթլէրի իլէ տախի կէօրիւշմիշ իսէ տէ , ... 4 սաաթ գատար մուքալէմէ էթմիշլէր տիր ։

—Գալաթատան Պէյօղլու վէ Բեշիքթաշ? ... ճիհէթլէրինտէ Մագրի քէօյիւնէ գատար պիր չէմէնտէֆէր ինշասը իմթիյազընըն թալիպ Մ. Վանտէվէլտըն լայիհասը Նաֆիա նէզարէթինտէն Պապը Ալիյէ թագտիմ օլունմագլա , իրատէի Սէնիյէսինին իսթիհսալը իգլիմինտէ ճանիպը Շահանէյէ արզ ու թագտիմ գըլընմըշ տըր ։

—Իտարէի Մախսուսէ հասըլաթընըն պատէժա Գահիրէ նէգգարէթի վէրիլէճէք էն? ... թաղսիսաթ? ... տախիլինտէ թագտիմ? ... տըր ։

—Շգօտրա խուսուսի գօմիսիօնը Մ. Միզաքիրին պապը միւնասէպէթսիզ ամէլիյաթըն նաշի Շգօտրա վալիսինին շիքեայէթի իւզէրինէ մէմուրիյէթինտէն ազլ իտիլմիշ տիր ։

—Պիր գաչ կիւնտէն պէրու հիւքիւմէթճէ սուգթալար? Խաիրնէ? վէ Շարգի Րումէլի վիլայէթլէրինտէ տախի չըգարըլաճագ ... հիւքիւմէթի իճրա իթտիկի , վէ համ-թա Եանիյօլու թարաֆըլարընտա 15 անպարմէթրօ? խուսուսի գաքլէքքէ? գար եաղտըղը խապէր վէրիլիյօր ։

—Էսքէմիւրտէն էազըլտըղընա կէօրէ , 40 գատար Թիւթիւն գաչագճըսը՝ հայվանլարը Թիւթիւն եիւքլիւ օլտուղը հալտէ իսէ նաշի? հիյէսի էօլընտա Րէժի միւվարի գօլճըլարը իլէ միւսատէմէ իտէրէք գօլճըլարտան պիրինի ճէրհ վէ Այտըն? գէօյ վէ Գէրկազա թարաֆլարընա ֆիրար իթմիշլէր տիր ։

—Կաղէթամըզըն մագինիյա գօնուլտըղը սըրատա Սթամպօլտա Սուլթան Մէհմէտ Ջէրչէր? ճիվարընտա պիր խալքըն? խանէ իհրագ իտիլմիշ օլտուղու , Թաֆսիլաթը՝ մալիւմ? կէօսթէրիլմէտիկինէ նէզրը օլունաճագ տըր ։

—Միւթէլիւթէն էազըլտըղընա կէօրէ , կէչէն հաֆթա էրթէսի կիւնիւ ճէզիրէի մէզքիւրէտէ պէօյիւք պիր գարըշըգլըգ միւթէփէրանտան Սավա Հաճի Էօսթրաթիօ նամ զաթ՝ խանէսինտէն պիր ազ ուզագտա գաթլ իտիլմիշ տիր ։ Իւզըսըզ զատ? ... Մագթուլը մաամաֆիհ պիր թայիֆէ? սէրվէթ սահիպի իմիշ տըր ։

—Րուսիանըն Պուգրէշ սէֆիրի Մ. Հիթրօվօյըն չէքիլէճէկի քէրիմէսի էվվէլքի սաապահ Մարսիլեատան Տէրսաատէթէ միւվասալէթ իթմիշ տիր ։

(Տիկէր պագը ՏԱԽԻԼԻՅԷ հավատիսլարը իքինճի սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա ։)

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ազգային Պատրիարքարանի

Բնիկ Դիւրիկեցի , այլ սակայն Բաբերդի Քարաւերակ գիւղի մէջ ամուսնացեալ Աւետիսեան Վարդան անուն ազգայինն անյայտացեալ լինելով կը յանձնարարուի որպէս զի , որ եթէ յիշեալին ո՛ւր , այլ կամ մեռած լինելու մասին ինչ և է տեղեկութիւն ունին , բարեհաճին իմաց տալ Ազգ. Պատրիարքարանի ի գիտութիւն ։

Գ. Կ.

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՎԵՀԱՊԵՏԵԱՆ

21 Հոկտ. 1886

. . . Տէր ,

Հոկտեմբեր 25 շաբաթ օրը , Երուսաղեմի Տեառն Կոմիտասայ քահանային նահատակութեան տարեդարձին ըլլալով , նոյն օրուան առաւօտուն խորհուրդներ մատուցանելով Հոգեւոր Տէրը ի գիտութիւն հաւատացելոց հոկտ. 26ին կիւրակէ օրը պիտի կատարուի ։

Նոյն օրը (կիւրակէ հոկտ. 26) ժամը 4ին հանդիսաւոր Ջղնաւոր Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Գերերջանիկ Հոգեւոր Տէրն մեր Ստեփաննոս Պետրոս Դ. կաթողիկոս Տանն Կիլիկիոյ ի Ս. Եկեղեցւոյ Սամաթիոյ , Անարատ Յղութեան Ս. Աստուածածնի , Ցեռոյ բստ կարգաւորութեան Տօնախմբութեան հանդէսը Երանելւոյն Նուիրական Շիրմին վրայ պիտի կատարուի ։

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Եկեղեցւոյն Սամաթիոյ

22 Հոկտ. 1886

Սամաթիա

Ծան.— Ուխտաւորաց դիւրութեան համար Սիրքէճիէն դէպի Սամաթիա և Սամաթիայէն դէպի Սիրքէճի ամէն կէս ժամը անգամ մը երկաթուղւոյ երթեւեկութիւն ըլլալը կը ծանուցուի ։

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

Դիւնիւք մեսէլէյէր միյանընտա, Գուլկարիսթան մեսէլէսինտէն զիյատէ ալէմը բոյիւթիգ-ալը իշղալ իտէն պիր մեսէլէ եօգ իսէ տէ, էհէմմիյէթ հագգը իլէ իքինճիլիք սըրասը տա Մըսըր մեսէլէսինին տիր.

Ֆրանսանըն մեվճուտ իւչ միլեօն ասքէրի, վէ տրւնտա Ինկիլթէրրա տօնանմասընտան սօնրա էն գուվվէթլի տօնանմասը, էհալիսին հարպ ճէօհէրինէ եէնի պիր ըէֆնօգ վէրիյօրլար.

Պիր միւտտէթտէն պէրու էվվէլ էմրաէ Ալէմանիյա թէհտիտ, պատէհա Ինկիլթէրրայա թէհտիտ, սօնրատան-իրինէ Ալէմանիյա վէ իրինէ Ինկիլթէրրայա թահվիլի թէհտիտ օլընտըղը կիպի, սօն գարար թէքրարէն Ինկիլթէրրա ալէյհինտէ կէօրիւնիյօր.

Հաճէթ եօգ տըր տիմէյէ քի, էսասը հիտաէթ Մըսըր տըր.

Ֆրանսա տէվլէթինին, նէ տէրէճէյէտէք քէնտի էհալիսի մէյլիյաթընա չէրիք պուլընապիլէճէյի հէնուզ անլաշըլամամըշ տըր.

Ֆագաթ Ինկիլիզ կազէթալարընին-կիլիզէ մուխալիֆ Ֆրանսըզլարըն միւբէվվիճի էֆքեարը պուլընան պազը հիտաէթմիզաճ կազէթալարա եօլյէ ճէվապլար վէրիյօրլար քի, պու ճէվապլար, Ֆրանսա տէվլէթինին իթթիխազ էյլէմէք նիյէթինտէ պուլընապիլէճէյի թավր ու հարէքէթի իսգէրինէ թէէսիրատէն խալի պուլընամազլար.

Պու կիւնլիւք Թայմզ, Տէյլի Նիւզ, վէ Սթանտարտ կիպի պիրինճի տէրէճէտա պուլընան Ինկիլիզ կազէթալարընըն պու պապտէ եազտըգլարը միւհիմ պէնտլէրինին խուլասասընը վէ մէալինի նէշր էյլէմէյիզ քեաֆի օլապիլիր.

Թայմզըն պէնտինի չու աթիտէքի սուրէթտէ խուլասա իտէրիզ.

«Ֆրանսա տէվլէթի, Ինկիլիզ ասքէրինին նէ զէման Մըսըրտան չըգաճագընը Ինկիլթէրրա տէվլէթինէ սիւվալ իտէճէք տէյու սէօյլէնիյօր.

«Էկէր Ֆրանսա տէվլէթի ֆիլվագը պէօյլէ պիր սիւվալտէ պուլընաճագ իսէ, հէր նէ վագըթ պուլունսա, Ինկիլթէրրա տէվլէթինին նէ ճէվապ վէրէճէյի տէ գոլայլըգլա վէ էվվէլճէտէն քէշֆ օլունապիլիր.

«Ինկիլթէրրա տէվլէթի, 1882 սէնէսինտէ Եվրօբանըն մուվաֆագաթը իլէ վէ ուսմանըն մէնֆաաթը իչին օլտըղը գադար օլընան ոէշէպպիւս իլէ Մըսըրը կիրտիյինտէ, ֆիլաճճա վագըթտա պու իշղալէ նէհայէթ վէրիլէճէք տիր տէյի պիր քէհաճիտա թաահհիւտ իթմէտի.

«Ինկիլթէրրա՝ Մըսըրտա պէօյլէ ֆէտաքեարլըգլարտա պուլունտու. վէ չօգ տէֆա չու եա պու տէվլէթ քէնտի ճահտ ու իգտիտարընը պօշա չըգարմայա չալըշտը.

(Ֆրանսա իլէ Ռուսիայը անլաթմազ իսթէտրլինէ չիւրհէ եօգ տըր)

«Հիչ պիր տէվլէթ պիզէ խարըճմ իթմէտի. վէ Ֆրանսա տէվլէթի քէնտիսի տախի, իշին էն թէհլիքէլի վագթինտէ պիզի խալընըզ պըրագըբագ չէքիլիփ կէրի կիթտի.

«Մըսըրըն Մէթպուըը մուգախամը՝ տէվլէթը Օսմանիյէ տիր. վէ պիր աէնէտէն պէրու տըր քի, Մըսըր իշլէրինի, տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ պիլիթթիֆագ վէ միւշթէրէքէն իտարէ իթմէքտէյիզ.

«Իմտի իլէրուտէ նէ խարաճագըմըզ տա պիզիմ տիւշիւնէճէյիմիզ չէյ տիր.

«Ինկիլթէրրանըն նէ խարաճագը քէնտի պիլէճէք իշի օլտուղու մանէտա գալըրըր պիր չէյ տէյիլ տիր. հէլէ Ֆրանսա տէվլէթինին հիչ գարըշմայա հագգը օլամազ, չիւնքի Ինկիլթէրրա տէվլէթի, Արապի իսեանընը պաստըրմագ, վէ Նիլ վատիսինտէ նիզամ ու ասայիշը հալէ իատէ էյլէմէք իսգէրէ քէնտիսի իլէ պիրլիքտէ հարէքէթ էյլէմէսինի Ֆրանսայա թէքլիֆ էյլէմիշ իքէն, Ֆրանսա տէվլէթի՝ աչըգտան աչըգա պու թէքլիֆի ըէտտ իթմիշ իտի.»

Տէյլի Նիւզըն պէնտինին խուլասասը տախի չու աթիտէքի տիր.

«Պիր թագըմ Ֆրանըզ կազէթալարը, պիզի Մըսըրտան տիշարը գօվմայա տայիր պիր թագըմ խայանիճէ թէհտիտլէրտէ պուլունմագտա իսէլէր տէ, Ֆրանսա տէվլէթինին տախի զէրրէ գատար պունլարա հէմէֆքեար պուլունմաչ օլտուղունա իթիմատ իտէմէյիզ.

«Բարիզտէ պու եօլտա նէշրիյաթլար վուգու պուլմուշլար իսէ, տաէթտէն օլտըղը իսգէ պաշլըճա պօրտա օլունլարը իչի օլուպ, բօլիթիգա նազարընճա օլ գատար էհէմմիյէթլէրի պուլընամազ.

«Էկէր Ֆրանսա տէվլէթի խալընըզ Ինկիլիզ ասքէրինին նէ զէման Մըսըրտան չըգաճագլարը իսգէրինէ պիր մալիւմաթ ալմագ արզուսընտա պուլընաճագ իսէ, էլպէթթէ քէնտինէ պիր մալիւմաթ վէրիլէճէք տիր.

«Ֆագաթ կէօրիւնիւչէ նազարէն, Ֆրանսա տէվլէթինէ թէպլիղ օլունաճագ մալիւմաթ տախի բէք չօգ պիր չէյ օլմայըպ, զաթէն Ինկիլիզ կազէթալարը վասըթասը իլէ չիմտիյէ տէկին հէր նէ քի սէօյլէնմիշ իսէ, օ գատարընտան մահտուտ գալաճագ տըր.»

Ինկիլիզ միւքէլլէֆ հազըրէսինին միւրէտտիպէ էֆքեարը պուլընան ըՍ-Բանտարտ կազէթասընըն սէօյլէտիկի տահա զիյատէ Նիւ-Եիւլք օլուպ, անլարի տախի չու սուրէթլէ խուլասա իտէպիլիրիզ.

«Պիր միւտտէթտէն պէրու Ֆրանսըզ կազէթալարը հարպ իլէթինէ միւպթէլա օլմուշ իքէն, կէօրիւնիւչէ նազարէն, պու իլէթ Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ տախի սիրայէթ էյլէմիշ տիր.

«Ֆրանսա տէվլէթի նէ զէման Մըսըրտան չըգաճագըմըզը պիլմէք իսթէյօր.

«Ինկիլթէրրա տէվլէթի քիմսէնին խարըջը օլմազսըզըն խալընըզ պաչընա վէ պէօյլէ սըգընթըլար վէ կիւճլիւքլէր իլէ Մըսըրտա էյի իշլէր կէօրմիւշ քէն սօնրա, իշին թա իպթիտասընտա չէրիք օլմագլըգտան չէքինիփ կէրի տաւրմուշ օլան Ֆրանսա՝ մէսաւլիյէթ մէյվէլէրինէ չիմտի օրթագ օլմագ հավէսինտէ պուլունըյօր.

«Եանի քէնտիսի սըգմագտան վէ ըօրկունլըգտան գաչըպ, խալընըզ պիզ պիւթիւն կիւն չալըշմըշ իքէն, սըրա կիւնէշլիյիմիզի ալմայա կէլտիյինտէ, քէնտիսի տէ պիզիմ իլէ պիրլիքտէ ավաճ աչըյօր.

«Ֆրանսա տէվլէթի ինանըր մը քի, Լօրտ Սալիզպէրի՝ եօլյէ սէօզ վէ գավէմ զորու իլէ Ինկիլիզ ասքէրինէ Մըսըրտան չըգմայա էմր վէրէճէք մէճպուրիյէթի թահթընտա պուլունսուն. վէ Լօրտ Սալիզպէրի խագգըյա վէ սէօզէ էհէմմիյէթ վէրէնլէրինտէ, Ֆրանսա տէվլէթին միւշարէլէյհի գանտըրաճագ պայլը վասըթալարը (խանկի հարպ իթմէյէ հազըրըըզ) վա՞ր մը տըր.

«Պիզ Ֆրանսա իլէ տօսթ գալմագըըը ճան ու կէօնիւլտէն արզու իտէրիզ.

«Ֆագաթ Ֆրանսանըն տօսթլուղընը գազանմագ իչին տէ, Մըսըրտա էյի իշլէր կէօրմէք իսգէ տէօքմիւշ օլտըղըմըզ գանը վէ սարֆ իթմիշ օլտըղըմըզ բարալարը ունութմայա րազը օլամայըզ.

«Էկէր Ֆրանսա տէվլէթի, պիւթիւն Եվրօբայը պիզէ գարշը չըգարապիլիր օլտըղընը ֆիքրինտէն կէչիրմէքտէ իսէ, պիր թէճրիւպէսինէ գալգըշապիլիր.

«Ֆագաթ պէօյլէ պիր թէճրիւպէյէ գալգըշըլըղընտա, բէք քէօկին պիր ալէթ իլէ օյնամայա գալգըշմըշ օլաճագ տըր.

«Ինկիլթէրրանըն աատէթինտէն տէյիլ տիր քի, սալհ վագթինտէ բէք թէսաֆիլի օլսուն վէ կէրէք թէհարրուքի օլսուն իթթիֆագլար վիւճուտէ կէթիրմէյէ չալըշսըն.

«Ֆագաթ պու տա եօլյէ պիր թէսպիր տիր քի, հիչ իլթիֆաթէ Ինկիլթէրրա տէվլէթի գօլայլըգլա օնա միւրաճաաթ իտէպիլիր.

«Վէ էկէր Ֆրանսա տէվլէթի, չունա պունա պիր թագըմ միւքեաֆաթլար վաատ իտէրէք, Ինկիլթէրրայա գարշը մուհարէպէ իթմէք իչիւն քէնտինէ գուվվէթլի խարըճճըլար ամիլը ալմագլըղը ֆիքրինտէն կէչիրմէքտէ իսէ, բէք չաբուգ սուրէթտէ կէօրէճէկլէճէք տիր քի, պիզ տահա պէօյլէ բիւվէթլէր վէրիփ անլէրի Ֆրանսայա գարշը պիզիմ թարաֆըմըզա չէվիրմէյէ միւգթէտիր պուլունաճագըզ.»

ԲՐԻՆՍ ԱԼԷՔՍԱՆՏՐԸՆ ԹԷՖԻՏԻ

Բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկին կէչէն օգոստոսա կէճէլէյին սէրայընտան թարտ իտէն իխթիլալճըլար սէրքէրտէլէրինտէն օլտըղը հասէպիլէ Ռուսիայա հիճրէթ իտէն Ռիւզպաշը Տիմիթրօֆ թարաֆընտան Մօսքովա կազէթասընտա նէշր օլունան պիր վարագա՝ վագայի մէզքիւրէնին էսպապը սահիհէսինի միւպէյյին օլտըղընտան, վարագայի մէզքիւրէ զիյրտէ նագլ օլունըր.

Գուլկարիսթանը Ալէմանիյալը պիր բրէնսին պօյունտուրըղընտան գուրթարմագ իսգէ իրգա օլընան վագայա տայիր, Ռուսիայա միւվասէլէթիմտէն պէրու պիր թագըմ միւթէնագըզ րիվայէթլէր իշիթմէքտէյիմ.

Մահէզա վագըաթըն վէրիվէրիւք սահգասը իլէ իրգա օլընան պիր վագայի՝ ճէնէպի կազէթալարընտա աըրազը գաթիյէ խանտա օլընարագ, պիզ տախի բրէնս տը Պաթէնպէրկ հագգընտա խուսուսէթի իթհամ օլունտուգ.

Մէվգիի իգթիտարտա կէչմէք իսգէ պիզիմ էֆքեարը հարիճտէ պուլունտըղըմըզը խաստա իտէնլէր տախի պուլունմըշ տըր. Պու խուսուսա հէյէթը նիյապէթէ մէնսուպ կազէթալար իլէ ճէնէպի կազէթալարը՝ պիզիմ Ռուսիա բուլիթիքէսի իլէ ճէլպ իտիլմիշ օլտըղըմըզը վէ բրէնսին թէվգիֆ օլունտըղը սըրատա Պէնտէրօֆ իլէ Կրուէֆին ճէպլէրինտէ 300.000էր ֆրանգ պուլունտըղընը խապէր վէրտիլէր. Պինաէնալէյհ Ռուսիատա մազհար օլտուղըմ հուրրիյէթտէն իսթիֆատէ, բրէնս տը Պաթէնպէրկին պօյունտուրըղընտան Գուլկարիսթանը խալաս իթմէք իսգէ հարէքէթ վագըամըզըն միւտաֆաասընը իխթիլալճը սէրքէրտէլէրինին պիր ալէթ իլէ վազիֆէտէն աստ իտէր, վէ պիչարէ բէֆիգլէրիմ հէնուզ մահգլա օլտըգլարընտան, վէ հագիգաթը հալէ վագըֆ օլմայան Ռուսիայը հէյճէնլայըրըմըզըն էֆքեարը ումումիյէսինէ հիւրմէթը մախսուսէմ հասէպիլէ իշպու իզահաթա միւպաշէրէթ էյլէրիմ.

Իխթիլալճըլար րէիսլէրի մէգթէլը ասքէրի միւտիրի պինպաշը Կըրուէֆ վէ հարպիյէ Նէզարէթի մուավինի Ռիւզպաշը Պէնտէրօֆ վէ պէն վէ Ռիւզպաշը Վասօֆ վէ Բագօֆտան իպարէթ իտի. Պիզ բրէնսին նազարընտա էրգեանը էհլիյէթտէն գապիլիյէթ աստ օլունմըշ իտիք. հէլէ միւշարէլէյհ պիզիմ հագգըմըզտա պիլխասսա լաթիֆ կէօսթէրիրտի, պէնպաշըլէր բուքլէրիմիզի հարպ օլան Կրուէֆի միւլկիյէ գօմանտանընա նազար էյլէմիշ իտի.

Հարպիյէ Նազըրընըն խամիթալըղընտա տախի մէմուրիյէթը մէզքիւրէ միւնհալ օլտուղը հալտէ օրալա պինպաշը Կրուէֆի նազար իտէճէկնի բրէնս սէօյլէմիշ իտի. Սըրպիսթան մուհարէպէսինտէ պազը պէօլիւք զապիթլէրէ գօմանտանլըգ թէվճիհ օլունտուղը հալտէ, Կըրուէֆ բրէնս թարաֆընտան պիր ֆըրգա գօմանտանլըղընա թային օլունմուշ իտի.

Պէնտէրօֆ տախի ֆըրգա գօմանտանլըղընա նասպ օլունմաղը հալտէ, բէֆիգլէրի պիր լութֆը մախսուս օլմագ իսգէ քիւչիւք գօմանտանլըգլարտա իսթիխտամ օլունմագտա իտի.

Պէնիմ րիւթպէմ քիւչիւք օլտըղը վէ էրքեանը հարպ զապիթլէրինին կէնճլէրինտէն պուլունտըղըմ հալտէ, կէչէն սէնէ աղուսթոսի 6/18տէ գուհուր իտէն Ֆիլիպէ վագասընտա չարգ ճիհէթինտէ պուլունան ֆըրգա գօմանտանլըղընա նասպ օլունմուշ իտիմ.

Սըրպիսթան մուհարէպէսինտէ տախի միւհիմմ ֆըրգալարտան պիրինէ գօմանտա իտիյօր իտիմ. Մուհարէպէտէն սօնրա հարպիյէ Նէզարէթի տայիրէսինտէ պիր մէմուրիյէթը միւհիմմէյէ նասպ օլունմուշ իտիմ.

Ցեկէր բէֆիգլէրիմիզ տախի բրէնսին հիւսնը թէվէճճիւհինէ մազհար օլուպ, միւշարէլէյհ պիզէ տայիրէ մախսուսէսի մէմուրիյէթլէրինտէ զիյատէ ալթֆէթ կէօսթէրմէքտէ իտի. Մուհարէպէտէն սօնրա պիզէ միւքեաֆաթէն նիշանլար իթա օլունմուշ իտի.

Իշթէ բրէնսին չու հալինէ նազարէն անըն հագգընտա տիւշմանլըգլըմըզըն ազմիյաթը կիպի ղարազը մախսուսըմըզ պուլընապիլիր մի իտի.

Թէպէտտիւլաթը վագըա իլէ պիրինճի մագսատըմըզ՝ ասքէրիմիզ իլէ մէչքիլաթը ասքէրիյէմիզին խալահը իտի. Պիզէ թէվճիհ օլունան պէօյլէ ասքէրի մէմուրիյէթլէրի հագգը իլէ իֆրայէ միւգթէտիր օլմագ իսգէ, Ռուսիայը միւճէրրէպ զապիթլէրին թալիմ վէ թէրպիյէսինէ հէնուզ միւհթաճ պուլունտըղըմըզ պիլտիկիմիզտէն, պիզէ հարպիյէ նազըրը իլէ լիվա վէ ալայ գօմանտանլըղը վէ պիզիմ էտէպէտմիզէ պուլունան պէօյլէ ասքէրի մէմուրիյէթլէրինի իճրա էյլէմէք իսգէ պիր մէգտար պէօյլէ զապիթ իպրալինի Ռուսիա տէվլէթինտէն րիճա իթմէք իտիք.

Իշթէ օգոստոսը 9ընտա Ռուսիա ժէնէրալ գօնսօլօսընտան պունը րիճա իթտիք.

Հարպ պուլունտըղըմըզ մէմուրիյէթ իգզէթը նէֆսիմիզէ վէ մէնաֆիի մախսուսէմիզէ մուվաֆըգ օլուպ, մաալիյէթիմիզ եիւզտէն օլտըղընտան, հաթիրաճի մէզքիւրէյէ թաաթէթ իթթիխամիզ ան ու էասը եօգ տըր. Վազըթտան սօնրա Կրուէֆին մէմուրիյէթը, 5—10 կիւն տահա պէօյլէ պիր մէմուրիյէթէ նասպ օլունմագ իսգէ Կրուէֆին մէմուրիյէթը թաիմէօնի թէրք իթմիշ օլմասը թէսավվուր օլունամազ.

Ռուսիանըն վէ պիզիմ տիւշմանլարըմըզ՝ պիզէ խըինլիք ազվ ու իսնատ էյլէյօրլար իսէ տէ, Սթամպուլօֆ վէ Մութգուրօֆ կիպի ախլագսըզ ատամլար՝ Ռուսիա տէվլէթինին պիզի րիւշվէթէ սէվգ իտիյ, պիզիմ տախի րիւշվէթէ թէնէզզիւլ իթմիկիմիզի իտտիա իտէպիլիրլէր.

Ռուսիանըն ահվալը Թուրքիյէսի՝ տէվլէթը միւշարէլէյհանըն պէօյլէ չէյլէրէ թէնէզզիւլ իթմէտիկինի մուտատըրգ օլտըղըտան պաշգա, Գուլկարիսթանտաքի Նուֆուզը՝ եօլյէ վէսաիթէ միւրաճաաթա հիչ տէ լիւզում կէօսթէրմէզ իտի.

Ռուսիա իմբէրաթօրը՝ գուվվէի քիւլլիյէի ասքէրիյէյէ մալիք պուլունտըղընտան, պու եօլտա վէսաիթէ իհթիյաճը եօգ տըր.

Պէնտէրօֆ վէ Կրուէֆին 300.000էր ֆրանգ ալտըգլարընա տաիր օլան րիվայէթ՝ բրէնս տը Պաթէնպէրկ թարաֆտարլարընըն իֆթիրատընտան իպարէթ տիր.

Պէնտէրօֆ՝ Սիլիվնիա մուհարէպէսինտէ վաթանընա բէք պէօյլէ խըտմէթ մուվաֆագըյէթ օլմուշ իտի. Մուամիլէհ պիր մըգտար ասքէր իլէ Սիլիվնիայի մէվգիինի՝ 3 կիւն պիր գավի տիւշմէն ալէյհինէ միւտաֆաա էյլէմիշ տիր.

Հօկտեմպերին 7ինտէ բրէնս տը Պաթէնպէրկ՝ Սիլիվնիայտան ֆիրար (*) իթթիկի հալտէ, Պէնտէրօֆ՝ գրալ Միլանըն ասքէրինէ զալէպէ իթթիկինտէն, պիր գաթ տահա քէտըրը չէօհրէթ իթմիշ տիր.

Իխթիլալըն էսպապը սահիհէսինէ կէլինճէ, Գուլկարլար՝ Ռուսիայա օլան հիսսը թէշէքքիւրլէրի իխթիզասընճա Զարըն խաթրը հիմայէսինտէ Սլավ իթթիֆագընըն հուսուլինի արզու իտէրլէր. Իշպու թէսավվուրա մանի օլան սէպէպլէրի հէրսս իթմէքտէ իտի իսէ տէ, հուսուլէզիր օլաճագընը ումիտ իտէր իտիք.

Էվվէլլէրի բրէնս տը Պաթէնպէրկի Ռուսիա իմբէրաթօրընըն վէքիլի տատ իթթիկիմիզ հալտէ, միւշարէլէյհ՝ Ալէմանիյալը օլուպ պիզիմ հէմճինս օլմատըղընտան, Ռուսիա իլէ իթթիֆագ ֆիքրինէ խըտմէթ էյլէմէյէր իտի. Մահէզա քէնտիսինէ էմնիյէթիմիզ հէնուզ զայիլ օլմամըշ, Ֆիլիպէ վագասընտա Ռուսիանըն մուվաֆագաթը իլէ թէչէպպիւս իթթիկինի զանն էյլէմիչ իտիք.

Հալ պու քի վագայի մէզքիւրէնին՝ Ռուսիատան ալըլարտըղ մէմլէքէթիմիզէ Ինկիլթէրրա Նուֆուզընըն ճէրէյանը զըմնընտա վուգու կէթիրիլտիկինէ քէմալը իսթիղրալա քէսպը վուգուֆ էյլէտիք.

Մուախխարէն Սըրպիսթան մուհարէպէսի վուգու պուլմայ, մէմլէքէթիմիզի միւտաֆաա էյլէմիշ իսէք տէ, մուհարէպէտէն սօնրա բրէնս տը Պաթէնպէրկ՝ Ռուսիա իլէ խագըրլըգ հալը իթմէյիզ, տէվլէթը միւշարէլէյհայա խիլաֆքեարանէ պիր մէյլէ իթթիֆագ իթթիրինէտէն, արթըգ թէհամմիւլիմիզ գալմայըբ, բրէնս տը Պաթէնպէրկին իտարէսինտէն մէմլէքէթիմիզի գուրթարմագ ամալինտէ պուլունտուգ.

Իշթէ օգոստոս ալընտա իխրա օլունան ինգըլապըն էսպապը սահիհէսի պունտան իպարէթ տիր.

Իմ.
ՌԱՏԿՕ ՏԻՄԻԹՐՕՖ

---

316)

ՍԻՄՕՆ ՎԷ ՄԱՐԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ
ՖՕՐԹԻՆԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ
ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՕՆ ԱԼԻՔ

Գաճօղնը իթմիչ օլտըղըմըզ իւչ քիչի՝ Սիլվէն Դորնիւ վէ Կալուպէ վէ մատամ Ռօզիէ օլուպ, Կալուպէ իլէ Սիլվէնին թէպտիլը գըյաֆէթ իթմիշ օլտուգլարը միսիլլու, մատամ Ռօզիէ տախի էրքէք էլպիսէսի կիյինմիշ իտի: Պէնզի եօլիւ պէնզի կէպի սօլմուշ, չէհրէսի գօրգուտան պիր հալ քէսպ իթմիշ, վէ խիւզիւնլիւ կէթագաթը գալմամըշ օլուպ, հէր սարսըլտա սալլանմագտա, վէ մամաֆիհ Սիլվէնին գոլունա տայանմըշ, տուրմագսըզըն եիւրիւմէքտէ իտի: Կալուպէ տախի արգալարընտան կիթմէքտէ իտի: Մարթէի սօգագլարընըն իքի սիւլիւսինի կէչմիշլէր սօնրա, Ապա սօգագ Նավարէն սօգագընա կիրտիլէր, մատամ Ռօզիէ օղլու Մօրիսին իգամէթ իթմէքտէ օլտըղը խանէնին էօնինէ տուրտու:

63

Կալուպէ.— Կէլտի՞գ մի:

Ռօզիէ.— Էվէթ, չու կիրէճէյիմիզ էվ կէօրիւյօր մըսընըզ... իչինտէ Շէնիւ իգամէթ իթմէքտէ տիր: Էկէր գարուճը քիմի թոբթօր Շէնիւյի արայօրուզ տէրիզ:

Կալուպէ.— Սըրասընտա, իպթիտա պէն չըգարըմ:

Ռօզիէ.— Պիզ տէ արգանըզտան կէլիյօրուզ:

Կալուպէ.— Հա՞նկը գաթտա չըգաճագըզ, վէ հա՞նկը գարույը աչաճագըզ:

Ռօզիէ.— Իւչիւնճիւ գաթտա... աչըլաճագ գարույը կէօսթէրիրիմ: Գաղըճա նէ խարըլտըսըզ իսէ, չարուգ խարըլտամալը տըր. չիւնքի օլապիլիր քի իւսթէ ատամ կէլիր:

Իմէ Ժուպէրին օղլընըն իգամէթ իթմէքտէ օլտըղը խանէնին գարուսը հէնուզ գարանլըգ օլտըղընտան, Կալուպէ իչէրի կիրիփ գարշըլըղընա քիմսէ չըգմամըշ օլտըղընտան նէրտիւվանտան եօգարը չըգմայա պաշլատը, խարըմ տագիգէ սօնրա մատամ Ռօզիէ իլէ Սիլվէն արգասընտան կիթտիլէր, գարունը գարը իսէ աղչամ իչին հագըրլամագտա օլտըղը եէմէյինի բիշիրմէքլէ մէշղուլ օլտըղընտան, կէլէնլէրէ պագմայա թէնէզզիւլ իթմէմիշ իտի: Կալուպէնին պէքլէմէքտէ օլտըղը գաթա վասըլ օլտուլար:

Ռօզիէ.— Գարուսը տըր, չարուգ էթ, —տէտիքտէ, Կալուպէ ճէպինտէն անախթար թագըմընը չըգարըփ, իչինտէն պիր անախթար սէչէրէք վէ քիլիտէ սօգուպ պիր աէօնտիւրիւշտէ գարույը աչտը: Իւչիւ պիրտէն սէսսիզճէ իչէրի կիրտիքլէրինտէ, Սիլվէն պիր քիպրիթ չագտը վէ մասանըն իւզէրինտէ կէօրմիւչ օլտըղը մոմու եագտը: Կիրմիչ օլտուգլարը օտա՝ Մօրիսին եազը օտասը օլուպ, պու օտա մէֆրուշաթը քէնտի գանըը էլպիսէլէրինին եագմըշ վէ Բէր-լա-Շէզ մէզարիսթանընտա պուլունան մէգթուլլար իլէ Մօնթօրկէօյ սօգաղընտա գաթլ իտիլէրէ չօճուղըն ճիգթանընտան չըգան էվրագը սըրասընտա գօյմուչ իտուկի օտա օլտըղը օգույանլարը մալիւմ տիր: Մատամ Ռօզիէ մէզքիւր օտայա կիրտիյի սըրատա նէֆէսի քէսիլիրճէսինէ տիւշտիւ հէյէճան օլտու, կէօզիւնէ իլիշմիչ օլան հէր պիր նէսնէ, օղլունուն ճանը կիպի սէվտիյի ճիկէրբարէսինին զիքրինի խաթըրընա տիւշիւրտիւ, մասանըն իւզէրինտէ պիր թօրաֆտա աչըլմըշ պըրագըլմըշ պիր քիթապ, տիւկէր ճիհէթտէ խարըլմըշ խաղըլմըշ պիր քեաղըտ թագըմը միւչահէտէ օլընտըղը միսիլլու, պիր քէօշէտէ տախի գարիփ պիր էլպիսէ չըգմըշ պիր էլտիվէն թէքի տուրմագտա իտի. մատամ Ռօզիէնին խանըգլարընտան աչըղը կէօզ եաշլարը աքմագա պաշլայըփ, — Խայը, խայը, միւմքին տէյիլ, պուրատա հիչ պիր էմարէ կէօրէմէյէճէյիմ, Մօրիս գաթիլ տէյիլ տիր. հէմ տէ օլամազ. հիչ պիր չէյտէն խապէրի օլմամալը տըր, քէնտիսինի իխթիլասէ իթմէքտէ օլան զալըմլէրին էլինտէ ալէթ օլմուչ, անլէրէ ալտանմագտա տըր: Մօրիսիմ ճինայէ՞թ մի իչլէսին... աալա... աալա...

Մատամ Ռօզիէ պէօյլէճէ քէնտի քէնտիյէ սէօյլէնմէքտէ իքէն, Կալուպէ իլէ Սիլվէն սիւքիւթ իլէ վէրէճէյի թալիմաթա ինթիզար իթմէքտէ իտիլէր:

Ռօզիէ.— Բէրտէլէրի չէքինիզ քի, տըչարտան ըշըգ կէօրիւնմէսին, —տէմէսի իւզէրինէ բէրտէլէրի չէքտիլէր.— Շիմտի պուրատա պուլունան պունլարըն քեաղըտլարը իչինտէն Լարթիկ, Վէրտիէ վէ Վան Գրէօքէ այիտ էվրագ պուլուր իսէք այըրմալըյըզ... անախթար իլէ եագըլմըշ մէքթուպլարը թէտգիգ իթմէլիյիզ. եագըլմըշ մէքթուպլարըն կէօզլէրի պիրէր պիրէր կէօզտէն կէչիրիլիրլիգ, քիթապլարըն էօրթիւլէրի պէրէր գալտըրըլըփ քիթապլարըն տէքի սայֆալարը քարըշտըրըլտը, ... Նիհայէթ հէր թարաֆը արայընըզ, —տէտիքտէ, Կալուպէ իլէ Սիլվէն Ֆէվգէլատէ պիր սիւրաթ վէ մէհարէթլէ իչէ պաշլատըլար: Մատամ Ռօզիէ՝ Մօրիսին խաղըլմանէսինին էօնինէ օթուրտու: Խաղըլմանէնին իւզէրինտէ պիր թագըմ ճէպ տէֆթէրլէրի պուլունմագտա օլուպ, իչինտէն պիրիսինի ալտը, վէ հէր պիր խաղրագընը կէօզտէն կէչիրտի իսէ տէ, չիւպհէլի պիր չէյ կէօրէմէտի: Տէֆթէր պիր թագըմ իչարէթլէրի, թարիխլէրի, իսիմլէրի, ատրէսլէրի, բարագամ վէ հէսապլէրի չամիլ իտի քի, պունլարըն հիչ պիրի Մօրիսի իթհամ տէյիլ սայըլամազտը. տիւկէր ճէպ տէֆթէրինին մէտարիգինտէն տախի պիր սէմէրէ հուսուլէ կէլմէտի: Նիհայէթ գըրմըզը մէշին գապըլը տիւկէր պիր տէֆթէր տահա կէօզիւնէ իլիշտի, անը տախի աչտը. էլլէրի տիթրէմէկէ պաշլատը, կէօզլէրի գարարմագտա վէ պաշը տէօրտիւնտիւրմէքտէ օլուպ, Ռօզիէ թագաթսըզլըգ վէ մէճալսըզլըգ էսէրլէրի օլան չուահվալին վուգու պուլաճաղընը տույա մէմուլ իթմէմէքտէ իտի: Չէքմին վէրմիչ օլտըղը իլաճ չիչէսինի ճէպինտէն չըգարըփ, աղզընը աչտը վէ պիր մըգտար իչտիքտէ ճիսմինի խաթիրալ իթմիչ օլան գաաֆը հալ տէֆ օլուպ, էսէրինէ գուվվէթ վէ մէթանէթ գայիմ օլմագլա, Սիլվէն իլէ Կալուպէյէ.

—Գ՞ըր չէյ պուլապիլտինի՞զ մի.

—Շիմտիյէ տէկին չայանը տիգգաթ պիր չէյ պուլամատըգ.

Ռօզիէ.— Արայըն, արայըն. իսմիտիմիզի քէսմէյին... օլմայա քի կէօզիւնիւզտէն պիր չէյ գաչըրմայընըզ, —տէտիքտէ, մէրգումանըն իւզէրինէ տէվամ իթտիլէր: Քէնտիսի զիքր օլունան գըրմըզը գափլը տէֆթէրի իքինճի կէլէ ալտը, տէֆթէրին արասընտան գաթլանմըշ պիր քեաղըտ տիւշտիւ, քեաղըտը էլինէ ալտը, վէ քեաղըտը աչարագ սըրասա, աճէլէ թավլանմըշ պիր էլիր պարչասը բարմագլարընըն խարաչյօր գաննը իթտի. հէման քեաղըտը Ֆրրլաթտը,

ԲՕՐԹՕ—ՖՐԱՆԳՕՆԸՆ ԼԱՂՎԸՆՏԱՆ ՍՕՆՂՐԱ ԳԱԹՈՒՄԸՆ ՀԱԼԻ

Գու սէրլէվհա իլէ Գաթում մուխպիրի․ միզտէն Նոյեմպեր 12 թարիխլիյէ ալտըղըմըզ պիր մէգթուպ տըր․

Շէհրիմիզ բօրթօ—ֆրանգօսըրն (սէրպէսթ լիման) լաղվ իտիլտիյի ի․ լան օլունուր օլունմազ, հէր քէս պու վաքաադըն Գաթում իսգէլէսինտէ նէ թէեսիրի օլաճաղը հագգընտա մէ․ բաղ իթմէքտէ օլար․ Իսէլին չիմ․ տիքի հալինտէ պաղլըլըրտա, Գաթումըն մահալլի թիճարէթի իչին պու վաքաա էօյլէ մէհէմմէ չինտէ պէօյլէ պիր տարպէ օլմուշ տըր․ Լիման սէր․ պէսթիյէթինին բէքիլմէսի սօնըրա Եվրօբադըն էմթաաի միւթէնէվվիաասը Գաթումա էվվէլքի կիպի պիլա բէտէլ տախիլ օլամայաճաղը վէ պէօյլէճէ Եվրօբա էմթաասը ֆիյաթը թէրաղ․ գի պուլաճաղը տէրքէար օլաղ․ լա, Գաթում թիճճարանը՝ էվվէլ էմտէ եէտոլէրինտէ գալմըշ Եվրօբա էմթաասըն կէօմրիւք վէրիլմիշ ֆի․ յաթլա սաթամիյէճէքլէրի իւմիտի, լէ աղ վաղթ զարֆընտա սէրմայէ․ լէրինի պիր միպլի տահհա արթըրա․ պիլէճէքլէրինի միւլահազա իթմէք․ տէ օլուրլար, վէ պու սուրէթլէ էմ․ թաա իսգէլէսէ 100տէ 30 վէ հաթ․ թա 100տէ 100 ֆիյաթ արթըրարաղ քեաֆֆէի միւշթէրիլէրինին կէօզլէ․ րինի գօրգութուրլար․ Իւք ալըշ չարնաչար պու ֆահիշ ֆիյաթլար իլէ մալ միւպայաա իտէնլէր պուլընար իսէ տէ, սօնրատան միւշթէրիլէրին աաէտի կիթտիքճէ գըլլէթ քեսպ իթմէյէ պաշլայըննա, թիճճարանըն պէօյլէ գըմը նէ խարաճագլարը․ Նը չըքըրաքլարը՝ Մալիւմ օլըրըր իւշ․ րէ մաղաղա էմթաասը՝ խալընըղ բէ․ չին բարա իլէ իշթիրա իտիլմէյիպ, էմթաա սահիպլէրինին գըմը աղէ․ մի Եվրօբա ֆապրիգամ օրլարընըն գօշալարընը նագտ խէրինէ (սէնէտլէր) իլէ թօլսուրմագտա իտիլէր քի, մաղազանըն հէման իւչտէ էգիսի՝ պէօյլէճէ խալընըղ գրէսի խանի իթիպար իսգէլէսէ մէպնա պուլընմագտա իտի․

Բօրթօ ֆրանգօ զէմանընտա պու Ետօնլէրին բէք աղը բրօթէսթօ օ․ լունուր, հէման պէօյլէ գըմը մուհթաճէն թէէսիրլէ գըլընմագ․ տա իտի․ Ֆագաթ չիմտի իշլէր թէքմիլէն պաշգա պիր հալ քէսպ իթմիշ տիր․ Մաղազաճըն 4—5000 լիրալըգ մալ թօլտուրան թիճճար կիւնտէ անճագ 2 Նիշա․ լէթ 3 լիրա ալըզ ու իթա իտէպիլ․ մէքտէ օլուպ, էգէր 10 լիրա իտէ․ պիլտի իսէ, օլ կիւնինի պիր խօր․ թու սայմագտա տըր․ (Գու տէտիգ․ լէրիմիզտէ էլպէթթէ իսթիսնայէթ տախիլ վար տըր․) Գու հալտէ Եվ․ միյէ մէթարիֆ անճագ չըգըապիլտիյի հալտէ, Եվրօբա ֆապրիգալ օրլարը․ նը պօրճլարընը նէ՛րէտէն վէրէպի․ լէճէքլէր իտի․

Զօգլարը պէքլէյօրլար իտի քի բօրթօֆրանգօ գաղանտըղտան սօն․ րա Գավգասիանըն միւխթէլիֆ չէ․ հիրլէրինտէն թիճճարլար կէլիպ Գաթումտա Եվրօբա մալինի կէօմ․ րիւքսիզ օլտուղը իչին էհվէն ֆի․ յաթլա ալըպ կէօթիւրիւրլէր․ Ֆա․ գաթ սօնրատան անլաշըլտը քի պու իւմիտ տախի վահի տիր․ չիւնքի Գավգասիատա օլ գատար Եվրօբա մալի թէրաքիւմ իթմիշ տիր քի, ինթիլաճաթը մահալլիյէ մըգտարընը պիր գաչ գաթ կէչմէքտէ տիր․ Գունըն իսգէլէսէ Գաթում թիճճա․ րընտան պաղըրը՝ պու տէֆա քէնտի մալինի քէնտիսի ալըպ պիզզաթ ֆի․ րուխթ իթմէք իսգէ Գավգասիայը թօլաշմագտա չըգտըլար․ պաղըլարը իսէ նամուսլըլարը պօրճլարընը է․ տաա իթմէք Նիյէթի մագալալէսիյլէ մաղազալարընը մէզատա վէրմէյէ պաշլատըլար․ Գէրէքթիր վէրսին քի՝ բօրթօֆրանգօ զէմանընտա սը․ բառըշ օլունըպ, արզա արզայա մա․ սըլ վէ Գաթում բուսուէ թարէ․ սինին իննէ անպարընա իտ․ թալ օլընան մալլարըն պէօյլէ գըլ․ մընա բէսմիղ ախզը բուխտաթ վէրիլ․ տի․ Եօգսա էկէր պունլարտան կէօմ․ րիւք ալընմագ իզթիզա իթմիշ օլ․ տու իսէ, սըբարըշ իտէն թիճճարանըն չէլէբլէնինի չէլէբէլի պիլէ Բուս կէօմ․ րիւքիւ խազինէսինէ Բօլ իմբէրիալլար ալթունլարը օալըղ մալլէրինէ օտա․ հիպ օլամազլար իտի․ Կէօմրիւկի ալէ օրանմայան էմթաա՝ Բէ—Բէ—ն, վէ էմսալի զայէթ ազը բէօմ․ լի մալլար տըր․ Ֆագաթ պու մալ․ լարըն բէտմը կէօմրիւկի աֆվ օլընտը իսէ, պիր գաչ էօյլէ կէօմրիւք մէ․ սարիֆի օրթայա գօնուլտը քի պու մէսարիֆին թէէտիյէսի պիլէ աղ միւչքիլաթ չըգարմազտը․ Գու տօլա․ յըտան օլարաղ աձղ օլընան կէօմ․ րիւք մէսարիֆաթը՝ էմթաա ֆիյա․ թընըն 100տէ 10 վէ հաթթա 15է խարըն պիր մէպլաղ թէչքիլ իթ․ մէքտէ տիր․ Թիճճարտան պաղըրը՝ կէօմրիւքտէ մահֆուզ օլուպ սահի․ պինէ թէրքի էմրի կէլմէմիշ օլան մալլարա գիյմաթէսիլէ իգթիզասը պուլընտըղը հալտէ կէօմրիւքինի վէրիպ ալմըշ, ֆագաթ վէրտիկի ագչէ կէօմրիւք գաղասընտա բէհն մազպուտ պուլընըպ, բէթէրս․ պուրկատան բուխսաթիյէ վէ աֆվը բէտմ էմրի վիրուտընտէ, պու բէ․ հինէյէ կէրիյէ վէրիլճէքլէր իտի․ վէ հագգըտաթէն տէ պազըլարընա իտտէ իտիլմիշ տիր․ Բուս բէտմը կէօմրիւկի հագգընտա պիրազ մա․ լիւմաթ վէրմէք իսգրէ պիր գաչ տէ․ լիլ տախի կէթիրէլիմ․ Պիր բութ (2 պաթման) Բէ—Բէ—նին բէտմը կէօմրիւ․ կի՝ լիրա օլարագ 13 բուպլի 40 գա․ բիգ տիր քի, պաթմանը պիր պու․ չուգ Օսմանլը լիրասը կէլիր․ Պիր պաթման չայըն կէօմրիւկի՝ 2 լիրա․ տան զիյատէյէ կէլիր․ Կէչէնտէ թիճճարլըն պիրի 2 լիրալըգ Բէ—Բէ— իչին լիրա բարա վէ քեա․ ղըտ բարա օլարագ 3 լիրատան զի․ յատէ կէօմրիւք վէրմիշ իտի․ Մէ․ սէլէնին պու գըսմը՝ ալըշմամըշ օլան Գաթումլը թիճճարլարը իչին էլպէթ․ թէ պիրազ չէթին կէլէճէք տիր․ Էլհասըլ Գաթումտա ֆէվգէլատէ թիճճարէթ քեսատըղը գուհուր իթ․ միշ տիր․ Պիր իչ վար իսէ, օ տա նէֆթ վէ պուղտայ իշի տիր քի, անլէրտէն պիրճա պահս իտէրիզ․

* *

Գու կիւն Բուսիանըն ուտում բու․ սումաթ Նագըլը Գաթումտա վիւրուտ իթմիշ տիր․

ՄՈՒԹԷՎԷՖՖԱ ԳՕՆԹ ՏԸ ԳԱՅՕԹԸՆ ԹԷՐՃԻՄԷԻ ՀԱԼԻ

Ավուսթրիա Մաճառիսթան տէվլէ․ թինին էսպագ խարիճիյէ Նազըրը մէչհուր գօնթ տը Գայօթըն վէֆաթ իթտիկինի՝ կէչէն կիւն Վիէննատան քէշիտէ օլընան պիր թէլէկրաֆ խա․ պէր վէրմիշ իտի․ Միւշարէլէյհին չա․ յանը միւթալէա օլան թէրճէմէի հալի աթիտէ խիւլասա վէճհիլէ պէ․ յան օլընըր․

Գօնթ Ֆրէտէրիգ Ֆէրտինանտ տը Գայօթ՝ Աւսթրիա տէվլէթինէ խա․ րիճիյէ Նազըրը օլմազտան էվվէլ Սագ․ սօնիա գրալընըն ուտուրը տախիլիյէ վէ խարիճիյէ տաիրէլէրի Նազըրը ի․ տի․

Գօնթ տը Գայօթ՝ Սագսօնիատա սէրքէրտէ իքէն, մէթպուաթ հագ․ գընտա չէտիտ Նիզամնամէլէր նէչր վէ խուսուսի իծթիմալար ագտընը մէն վէ պէլէտիյէ տաիրէլէրինին իս․ թիյազաթընը լաղվ իթմիշ տիր․

1854 սէնէսինտէ Սագսօնիա գրա․ լը Ժան՝ սանտալիի գրալիյէթէ գու․ ում իտինճէ, գօնթ տը Գայօթ՝ խի․ նէ բէէօր ուտուրտէ գալմըշ իսէ տէ, պիր աղ թաաթիլ մէսլէքի մէճպուր օլմուշ վէ 1864 սէնէսինտէ Շլէզվիկ Հօլշթէյն մէսէլէսինին գուհուրի իւ․ զէրինէ բրէնս տը Պիզմարգ իլէ պէյն․ լէրինտէ մէվճուտ օլան իխթիլաֆ պիւթիւն պիւթիւն արթմըշ տըր․

Գօնթ տը Գայօթ՝ Գրոմ մուհարէ․ պէսինտէն սօնրա Ֆրանսա, Ինկիլ․ թէրրա վէ Բուսիա պէյնինտէ իա․ տէի իթիլաֆա մուվաֆֆագ օլա․ րագ, բօլիթիգա ալէմինտէ Նաւ․ ֆուզըն արթըրմըշ, վէ Ալէմա․ Նիա հիւքիւմէթիյէի պէյնինտէքի միւնասէպաթը տահա տէ թէէսիրի կէօրիւլմէյէ պաշլամըշ իքէն, բրէնս տը Պիզմարգ՝ մէսէլէյը բէգտաղէթին․ տէ տէվամ էյլէտիկինտէն, Նիհայէթ Սագսօնիայը թէրք իլէ Վիէննայա կիթմէթէ, վէ Աւսթրիա թապիիյէ․ թինի գապուլէ մէճպուր օլմըշ տըր․

Բրէնս տը Պիզմարգ իլէ գօնթ տը Գայօթ պէյնինտէքի իխթիլաֆըն նէ գատար չէթին օլտուղընը անլաթ․ մագ իչին չունու սէօյլէմէք քեա․ ֆի տիր քի, պիր կիւն բարլամէն․ թօտա բրէնս տը Պիզմարգ՝ գօնթը միւշարէլէյհէ ալէյհինտէ սէօյլէ․ նիւգէն՝ «ինտիմամ բիւզկեարըն սէսի գատար էչէմմիյէթի եօգ տըր» տէ․ միշ տիր․

Գօնթ տը Գայօթ՝ Աւսթրիայա կի․ թիճճա իթթիֆաքտէն պիր աղ սօնրա խարիճիյէ նէզարէթինէ թային օ․ լընմըշ վէ Աւսթրիա-Մաճառիսթան հիւքիւմէթինին թէչքիլաթը հաղը․ բէսի՝ միւշարէլէյհին զալէթիյէ միւ․ եէսսէր օլմուշ տըր․ Մաճառիսթան գըրալըղընըն թէճքիլի վէ 1867 սէ․ նէսինտէ իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօ․ զէֆին Բէշթտա Մաճառիսթան գրալը ըշքաթը իլէ թաճ թաղըն․ մասը՝ գօնթը միւշարէլէյհին մա․ վաֆֆագիյէթի ճիւմլէսինտէն տիր․

1870 սէնէսինտէ Ֆրանսա վէ Բը․ րուսիա մուհարէպէսի գուհուր ի․ տինճէ, գօնթ տը Գայօթ՝ իսչինճիւ Նաբօլէոնա պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ իտէրէք, «Ավուսթրիա հիւքիւմէթի՝ Ֆրանսանըն իտտասընը քէնտի միւ․ թալէասի կիպի իլթիզամ իտէճէք տիր» տէմիշ տիր․

Հալ պու քի մուհարէպէ՝ Բրուսիայա գալիպէլի պիր Նէթիճէ հա․ սըլ իտտի, Ալէմանիա իմբէրաթօր․ լըղը թէշէքքիւլ իթթիֆաքտէն սօնրա գօնթ տը Գայօթ՝ խարիճիյէ Նէզա․ րէթինտէն ինֆիսալ իթմիշ վէ սէֆիր սըֆաթը իլէ Լօնտրայա իրսալ օլը․ Նըփ 1878 սէնէսինէ գատար պու մէմուրիյէթտէ պուլընմըշ տըր․

Գօնթ տը Գայօթ՝ մէշհուր պիր միւէլլիֆ օլտուղը կիպի, քիթա․ պէթտէ վէ ֆիւնուն վէ սէնայիտէ տախի սահիպը մէհարէթ իտի․

ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ

Տէրսաաէթ Թիճարէթ Օտասը կազէ․ թասընըն բազար էրթէսի կիւնքի Նիւս․ խէսինտէ աթիտէքի էմթաա հէսապի կէօրիւլմիշ տիր․

Սէմ դուղաղ․— Գու հաֆթա խէյլէ մուսամէլէ օլմայըպ, ֆիյաթլար իթթի․ պարի տիր․

Կէտէ ու Ալէմ․— Հէր նէ գատար ֆիյաթլար Թուրքիւն իսէ տէ, էլտէ մալ օլմատըղընտան, իշ օլմամըշ տըր․

Եօմուրթ․— Գու հաֆթա 60000 քիլէ մալ սաթըլարագ, էլտէ 60000 քիլէ գալմըշ տըր․ Ալ մալ կէլտիկինտէն, բիյացա Թուրքիւն տըր․

Մըսըր․— Գու հաֆթա քի․ լէսի 14 պուչուգ $15^{3}/_{4}$ գրուշտան 6500 քիլէ սաթըլըպ, մէվճուտ գալմամըշ տըր․ բիյացա տուրկուն տըր․

Արբա․— Գու հաֆթա քիլէսի 10 պուչուգ 11 պուչուգ գրուշտան 10000 քիլէ Բումէլիի սաթըլըպ, էլտէ մալ գալմամըշ տըր․ իսթէք վար տըր․

Սուսամ․— Գու հաֆթա գըյէսի 90—94 բարատան 60000 գըյէ Մէր․ սին մալի սաթըլըպ, էլտէ 30000 գըյէ գալմըշ տըր․ Թուրքիւն ֆի․ յաթլարա ալըճը վար տըր․

Խաշխաշ․—Գըյէսի 50 բարայա ալը․ ճը վար տըր․

Բօղտայ Խավ․— իշ օլմամըշ տըր․

Բուղ․—Գու հաֆթա պուրսա իչին 21,300 վէ Թարսուս իչին 700 չուվալ ուն սաթըլըպ, էլտէ 8000 Օտէսա վէ 2000 չուվալ Ազիմա գալմըշ տըր․ բի․ յացա ճանըլըգ տըր․

Խաշխաշ․—Գու հաֆթա 115 ֆըչը Բուս կէլիպ, 60 ֆըչը սաթըլըպ, է․ լտէ էնվաի միւխթէլիֆէտէն 160 ֆը․ չը մալ գալմըշ տըր․ ֆիյաթլար խուշ․ նէք տիր․

Բօմ․—Գու հաֆթա 450 ֆըչը մալ կէլիպ, 150 ֆըչը սաթըլարագ, էլտէ էնվաի միւխթէլիֆէտէն 1700 ֆըչը մալ վար տըր․

Չուալ․—Գու հաֆթա 3360 չուվալ Թրիէսթէ կէլիպ, 2660 չուվալ Թրիէս․ թէ վէ 200 չուվալ Բուս սաթըլարագ, էլտէ 3500 չուվալ Թրիէսթէ վէ 2800 Բուս վէ 200 ֆըչը Հօլանտա գալմըշ տըր․ Բիյացա տուրկուն վէ ֆիյաթ․ լար գայիֆ տիր․

Գօճի․— Գու հաֆթա 1100 չու․ վալ մալ կէլիպ, 400 չուվալ սաթըլըպ, էլտէ 4500 չուվալ գալմըշ տըր․ բիյացա տուրկուն վէ ալըճը ազ տըր․

Բիրինճ․— Գու հաֆթա 1800 չուվալ Ինկիլիզ վէ 700 չուվալ Իթալիան կէ․ լիպ, 800 չուվալ Ինկիլիզ վէ 400 չուվալ Իթալիան սաթըլարագ, էլտէ 700 Իթալիան վէ 4000 Ինկիլիզ գալ․ մըշ տըր․ բիյացա զայիֆ վէ իսթէք տիր․

Սիւթլիէ․— Գու հաֆթա մալ կէլ․ մէյիպ, Հայտարտան 600 սանտըգ սաթըլարագ, էլտէ 4700 սանտըգ գալմըշ տըր․ Բիյացա տուրկուն վէ ալըճը ազ տըր․

Կօզ․— Գու հաֆթա մալ կէլմէյիպ, 2000 սանտըգ Ամէրիգան վէ 2000 սանտըգ վէ 50 ֆըչը Բուս սաթըլա․ րագ, էլտէ 22000 Ամէրիգան վէ 18000 սանտըգ վէ 350 ֆըչը Բուս գալմըշ տըր․ բիյացա Թուրքիւն տըր․

Կէտ․— Գու հաֆթա չիֆթի 15 գրուշտան 4000 աատէտ Անատօլու օգ․ լագ տէրիսի սաթըլմըշ տըր․

Թէֆթի․—Գու հաֆթա գըյէսի 15 պուչուգ գրուշտան 90 պալիա Նալը խան վէ 15տէն 35 պալիա Սիվրի հիսար վէ $15^{3}/_{8}$տէն 40 պալիա կէրէ․ տէ վէ 11տէն 19 պալիա էտնա սա․ թըլըպ, էլտէ էնվաի միւխթէլիֆէ․ տէն 3000 պալիա մալ գալմըշ տըր․ բիյացա տուրկուն տըր․

Լօնտրատա լիրասը 14—14 պու․ չուգ բէնստէն 200 պալիա սաթը․ լըպ, 150 պալիա թէգլիֆ (օֆէրթօ) օլմըշ տըր․

Իբէկ․—Գու հաֆթա գըյէսի 36 ֆրանգտան 4 պալիա Նուհի վէ 130 գրուշտան 2 պալիա Սէլիմ Բումէլի սաթըլըպ, էլտէ էնվաի միւխթէլի․ ֆէտէն 240 պալիա մալ գալմըշ տըր․ բիյացա տուրկուն տըր․

Գու հաֆթա գըյէսի $6^{1}/_{4}$ տէն 150 000 գըյէ Էնգուրէ սաթըլմըշ տըր․

Խալը․—Գու հաֆթա 23 ֆրանգտան 440 աատէտ Գարապաղ էսկի Նամազլը վէ 32տէն 110 աատէտ Գարապաղ խա․ լըը վէ 38տէն 70 աատէտ Մօկան խա․ լըը վէ 35տէն 340 աատէտ Շիրվան էսկի Նամազլը վէ 19—20տէն 2000 միւրէպպա մէթրօ Ֆէրաղան վէ 300 աատէտ տախի միւխթէլիֆ ֆիյաթ․ լարլա բէրաբէրինտէ սաթըլըպ, էլտէ 2200 աատէտ մալ գալմըշ տըր․ բիյա․ ցա գայիֆ վէ մալ գըթ տըր․

Աֆիոն․—Գու հաֆթա վիգիֆթալը օլարագ գըյէսի 115 գրուշտան 3 սէ․ բէթ Գարահիսար վէ 133տէն 7 սէ․ բէթ Գալըճէսէրի սաթըլըպ, էլտէ 550 էէնի վէ 30 սէբէթ էսկի գալ․ մըշ տըր․ Բիյացա չիմտիքի հալտէ տուրկուն տըր․

Բէյազ․—Գու հաֆթա գըյէսի $23^{1}/_{4}$ գրուշտան 600 գըյէ Գայսէրիյէ սարը․ ըը վէ $24^{3}/_{4}$ տէն 800 գըյէ Թալաս Գայսէրիյէ վէ Եօզղատ վէ 13 պու․ չուգտան 500 գըյէ Իսչինճիւ Եօզ․ ղատ սարըսը վէ 3 պուչուգտան 1000 գըյէ չամուր սաթըլըպ, էլտէ 7000 գըյէ մալ գալմըշ տըր․ բիյացատա Թուրքիւն ֆիյաթլա ալըճը վար տըր․

Ճէհրի․— Գու հաֆթա գըյէսի 9 գրուշտան 8 չուվալ Գայսէրիյէ վէ $8^{3}/_{4}$ տէն 50 չուվալ էկին վէ 7տէն 40 չուվալ Զօրում հարման սաթըլըպ, էլտէ 900 չուվալ մալ գալմըշ տըր․ բիյացատա մուամէլաթ չիմտիքի հալտէ էհէմմիյէթսիզ տիր․

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մէքթուպճի Սաատէթ գալէմի պիրինճի սընֆ խիւլաֆաարընտան օ․ լուպ, Գոլկօրիսթան գօմիսէրլիկի Թիւրքճէ քիթապէթինտէ պուլընան Բիզա պէյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէճաիզի,

Տէրսիմ վիլայէթի տախիլինտէ քէտին Չըչկամէտ գազասը գայմա․ գամլըղը՝ Տէրճան գայմագամը էս․ պագ Թէվֆիգ էֆէնտիյէ թէվճիհ պուլընմըշ տըր․

* *

Մաթպաաը ամիրէ միւտիրի Հա․ ֆըզ Իպրահիմ էֆ․յէ միւճէտտէտէն վէ մուավինի Ալթունյան էֆ․յէ թէգ․ տիմէն 3րինճի Մէճիտի,

Վէ մուհասէպէ գալէմի միւմէյ․ յիզի Նէսիմ էֆ․յէ 4րինճի Օսմանի,

Հալպուրութ անպարը ամիրէսի միւտիրի Հասան վէ Խոզինէյի Խաս․ սայի Շահանէ տաիրէսի մէքքէչլիյէսի միւտիրի Աքիֆ վէ գալըուտալթ գա․ լէմի խիւլաֆաարընտան Հիտայի է․ ֆէնտիլէրէ 4րինճի Մէճիտի,

Թօլմա կաղէթասը սահիպը իմթի․ յազը Մ. Ուալթէրէ 3րինճի Օսմա․ նի,

Գէլէրգա հիւքիւմէթինին մալիյէ Նէզարէթի գոլլուքթ վէ էմլաք միւտիրը ուտումի Մ. տը Շօտէնէ 3րինճի Մէճիտի,

Հիւքիւմէթը միւշարէլէյհանըն մալիյէ Նէզարէթի սէր միւֆէթթիշի Մ. Մօլինէ 4րինճի Մէճիտի,

Հիւքիւմէթը միւշարէլէյհանըն իւ․ չիւնճիւ թէրճը ալայը գօմանտանը խիւզպաշը Մ. Տօնքիզվէ Տօթէլէ 4րինճի Մէճիտի,

Հիւքիւմէթը միւշարէլէյհանըն էր․ քեանը հարպիյէ մուավինլէրինտէն Մ. Տօգրօս Արմանտա 4րինճի Մէճի․ տիտի,

Գըրիւքսէլ սէֆարէթլարընտան վէ մէչահիրը հուգուգչինասանտան Մ․ Լօժէն տը Մօքրէ 3րինճի Մէճիտի նի․ շանը իհսան պույուրըլմըշ տըր․

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Հալէպտէ նէշր օլընան Ֆըրաթ կա․ զէթասընտա օգունտըղընա կէօրէ, Ճիսըր-Շուղուր գազասընտա Թալի Զիյարէթ գարիյէսի էհալիսինտէն իքի քիշի՝ ախիրէն տաուն քեօմէք իչին ուֆագ պիր գայըգլա Ասի Նէհրի քէնարընտա տօլաչմագտա իքէն, գա․ յըգ տէվրիլէրէք նէհրէ տիւշիւպ պօղուլմուշ օլտուգլարընտան, օ կիւն պիւթիւն գարիյէ էհալիսի՝ քէօյ․ տէշլարընըն Նաշլէրինի պուլմագ ի․ չիւն ուղրաշմըշլար իսէ տէ պու․ լամամըշ, էրթէսի կիւն տախի թէհարրիյաթլա մէշղուլ օլտուգլարը էսնատա Նաշլարը տաղը խարիճըն․ տան մէճճուլ իւլ առվալ 3 չախսըն հէման պու հիւքիւմէթէ օլան գա․ րիյէյէ կէլիպ չըգմալարընը միւթէ․ տաղըպ գարիյէտէն հարիճ գուհուր իտէրէք, էչիա վէ զախիրէլէրի իլէ պէրապէր 85 խանէ, 1 չօճուգ վէ պաղը հայվանաթ միւնթէրէգ օլմըշ տըր․

—

Էտիրնէտէ Խաճատուր Թիւճճար․ Նըրտան Խագալ Պահար Մուսա Նամ Թիւճճարըն 8000 լիրա աչըգլա Թաթիլը Թէէտիյաթ իթթիւքի վէ ա․ լաճագլըլարընը 100տէ 20 իլէ պիր սուրէթլէ Թէսվիյէ աղտըր Թէգլիֆ իթմէքտէ օլտուղը խապէր ալընմըշ տըր․

—

Ֆրանսանըն Լիօն չէհրինտէ Գրու․ սա իբէկի ֆիյաթլարընըն էվվէլքի հաֆ․ թայա Նիսպէթլէ կէչէն հաֆթա պիր ֆրանգ Թէրագգի էյլէտիկի՝ չէհրը մէզքիւրտէն ալընան խապէրլէրտէն անլաշըլմագտա տըր․

—

Կիրիտտէ Սէլինօ գազասընտա խա․ լէնտր պիր Նահիյէտէ իքի մահ զար․ ֆընտա 600 գօյուն տէրրատ օլըն․ տըղը ճիհէթլէ, հայվան խըրսըզլըղը․ Նըն մէնի իչին վիլայէթճէ թէտպիրլէր լազըմ իթթիխազ օլընմըշտըր․

—

Էտիրնէտէն ալընան պիր թէլէկ․ րաֆթա կէօրէ, իքինճի օրտու միւ․ չիրի Վէյսէլ բաշա հազրէթլէրինէ իհսան պույուրըլան մուրասսա իմթի․ յազ Նիշանընը համիլէն Տէրսաա․ տէթտէն հարէքէթ իտէն խավէրանը Շահանէտէն Սէրասքէր Ալի Սաիպ բաշա հազրէթլէրինին մաիյէթլէրի միւրալայ Սաատի պէյ՝ պու քէրրէ Էտիրնէյէ միւվասալէթ իթմիշ, վէ մէրասիմը միւթատէ իլէ Նիշանը մէզքիւրը բաշայը միւշարէլէյհէ թէ․ սլիմ էյլէմիշ տիր․

—

Սիմլէտան ալընան պիր թէլէկրա․ ֆա կէօրէ, Աֆղանիսթան Թահտի․ տը հուտուտ գօմիսիօնընըն Ինկիլիզ ազալարը՝ ալթը․ Նօյեմպերին 13ին․ տէ Բէրաթտէ մուվասալէթ իտէրէք, Էմիր Աֆղանիսթանըն խան Թարա․ ֆընտան սուրէթլը ֆէվգէլատէ Նօպիլէ հիւսնը գապուլ օլմուշլար վէ Էմիր սէրայընտա Թախսիս օլընան տաիրէի մախսուսէ միւսաֆիր ի․ տիլմիշլէր տիր․

Մուհավիլէյհիմ ազալար՝ իքի կիւն սօնրա սուրէթլը բէսմիյէտէ Էմիր հազրէթլէրինին հուզուրընա գապուլ օլունմըշլար տըր․

Աֆղանիլըլար՝ չիմտիյէ գատար սա․ թիրը մէմլէքէթ Բուսյարտան մաա․ տա էճնէպի գաղալ իթմէմիշ վէ հաքքինտա մուգատէլէս Աֆղանիս․ թանտա Ինկիլիզ Թարաֆընտան սէֆիր կէօնտէրիլէն Սըր Գաստ․ Նօրիի գապը էյլէմիշ օլտուգլա․ րը հալտէ, պու տէֆա Ինկիլիզ գօ․ միսէրլէրի հագգընտա մուամէլէի Նազիքանէտէ պուլընմալարը՝ ֆէվ․ գէլատէ հիւսնի Թէէսիր հասըլ էյ․ լէմիշ տիր․

—

Հէր Նէվի գըրասթ մաքինալարը վէ ալաթ վէ էտէվաթը սէնաիյէ սըրա․ ըըչաթը իչին Գալաթատա Գարա․ քէօյտէ Տէյիրմէն խանընտա իւթթըն Աքէնիյէ միւրաճաաթ իթմէլէրինի օգույանլարըմըզա թավսիյէ իտէրիզ․

Իշպու Թիճարէթ էվի՝ Եվրօբա վէ Ամէրիգանըն պաշլըճա ֆապրիգա․ լարը իլէ միւնասէպաթը պուլընար․ ղընտան, մէզգիւր ֆապրիգալարըն մալ ճէսավէլլէրինի վէ ֆիյաթը ճարի․ յէլէրինի վէ ֆապրիգա թէէսիսի ի․ լէ հէր Նէվի ալաթ ու էտէվաթ մէ․ արիֆ բուսուլարը իթա վէ թէտա․ րիք իտէպիլիր․

Հէր Նէ Թալէպ օլընըր իսէ ա․ ճըգ սուրէթտէ պէյան օլընմագ չար․ թը իլէ հէր Նէվի մալիւմաթ մէճ․ ճանէն իթա օլընըր․

—

Տէրսաաէթտէ Մէարիֆ մուհա․ սէպէ մէմուրըլըղընա՝ Մէարիֆ Նէզա․ րէթի Թարաֆընտան Մէհմէտ Սամի էֆէնտի Թային պույուրըլմըշլար, պաշ․ ճա էմլաք վէրկիսի իլէ պէրաբէր ալընմագտա օլան Մէարիֆ վէրկի․ սինտէն տոլայը մուամէլէյէ Շէհր էմանէթի տաիրէսինտէ իֆթաի վա․ զիֆէյէ պէտ ու միւպաշէրէթ իտէ․ ճէք տիր․

ՄԱԹԼԸԳ ԷՎԼԷՐ

Խմբագիր Տէր,

Խորհուրդս կը խնդրէ Ձեր մեծա․ պատուութենէն, որ բարեհաճի հե․ տեւեալ ազդը իւր պատուական լը․ րագրոյն մի անկիւնը զետեղել․

ԱԶԴ

Իւսկ. Ս. Կարապետ Եկեղեցւոյ վագֆէն հետեւեալ երեք տուներն աճուրդի դրուելով պիտի վաճառ․ ուին․

1․ Իւսկ. Նոր—Թաղ Մէքթէպ փո․ ղոց 4 Թիւ. 170 կանգուն գետնի վը․ րայ կառուցուած 4 սենեկով, 2 սը․ րահով, 1 ...ով, 1 ջրհորով և 30 կանգուն պարտիզով, ամսական 120 դր. վարձք ունեցող փայտաշէն տուն մը․

2․ Նոյն Թաղին, միեւնոյն փողոցն 8 Թիւ. 210 կանգուն գետնի վրայ կառուցուած 3 սենեկով, 1 սրահով, 1 ջրհորով և 140 կանգուն պարտի․ զով, ամսական 100 դր. վարձք ունե․ ցող փայտաշէն տուն մը․

3․ Նոյն Թաղ, միեւնոյն փողոցն 7 Թիւ. 130 կանգուն գետնի վրայ կառուցուած 5 սենեկով, 2 սրահով, 1 ջրհորով և 95 կանգուն պարտիզով, ամսական 100 դր. վարձք ունեցող փայտաշէն տուն մը․

Աճուրդի մասնակցիլ փափագողք պարտին ներկայանալ օրերն, այսինքն՝ Թուականէս մինչեւ մէկ ամիս, ամեն երեքշաբթի, ուրբաթ և կիւրակէ ժամը 2—4 Ներկայանալ Նոյն եկե․ ղեցւոյ Թաղ. Խորհրդոյն․

Ի դիմաց Թաղական Խորհրդոյ
Վ. Ատենադպիր Ատենապետ
Մէհրան Սէբեան Ա. Աղաբեան

19 Նոյեմբեր 1886

3—2

ՊԱՐԶ ՕՐԱՑՈՅՑ
1887
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
—
ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
Ս. ՓՐԿՉԻ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ
Գին 40 բարա
—
Տպագրութիւն
Գ. Պաղտատլեան (Արամեան)

Այս տարուան պարզ օրացոյցն կը պարունակէ նաև վեհ. Տ. Տ. Մակար Ա. կաթողիկոսի պատկերն․

Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան կնիքն չը կրող օրինակներն վաւերա․ կան չեն․

Կը գտնուի Ազգային Հիւանդանո․ ցի Հոգաբարձութեան գրասենեակը, Կ. Պոլիս, Մեծ Նոր-խան մէյին յարկ Թիւ 49 և բոլոր Հայ գրավաճառաց քով․

5—4

ՕԹԱՄԲՕԼ ՏԷԲՕԶԻԹՕՍԸ

Գալաթէքի Իսվէտ իլէ պոնտան իքի պու գատար մուգատտէմ Գէյօղլունտա Թէրէ պազընտա Օթէլ Բօյալըն գար․ չըսընտա վէ Հաճօբուլօ չարչըսընըն իթթիսալինտէ Նօ. 37տէ էէնի պիր մաղա․ զա քիւշատ օլընմըշ տըր․ Մէզքիւր մա․ ղազա՝ ֆիյաթլարընը ֆէվգէլատէ էհ․ վէնիյէթի ճիհէթիլէ Սթամպօլտա Ֆրէն․ ճանճըլար սօգագընտա քէնտի Գէյօղլու Տէբօզիթօսընա միւսավի օլուպ, մալ ա․ լըճըլար՝ իշպու մաղազատա էլպիսէ վէ էվ էչեասընա տաիր Ինկիլթէրրա, Ֆրան․ սա վէ Ալէմանիանըն մէչհուր ֆապրի․ գալարը մամուլաթընտան էնվաի գու․ մաշլար պուլապիլիրլէր․

Իմտի ֆիյաթ էհվէնիյէթի ճիհէթիլէ պու ֆարթալէրի վէրէն վէ Գէյօղլունտա մէրքէզինտէ պուլունան էօյլէ պիր մաղազա՝ գատընլարա սահիհ պիր խըրտա․ մէթտէ պուլընապիլիր․ զիրա անլէրի՝ ֆիյաթ ֆարգընտան իսթիֆատէ իթմէք իչին Սթամպօլ ճիհէթինտէքի մաղազա․ լարա կիթմէք քիւլֆէթինտէն գուրթա․ րապիլիր․

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Նուճան աէվլէթի Թարաֆընտան Թէքիրտաղը գօնսօլօս վէքեալէթինէ Մ· Շարօս վէ Զօնագ գալէ գօնսօլօս վէքեալէթինէ տախի Մ· Բավլիոս Թալին գըլընտըգ, մէմուրիյէթլէրի ճանիպը Պօղը Ախոէն Թաատիգ պույրուլմըշ տըր·

—Ցինքի Սիտ-Պոլտա աթիւէքի ֆըրտ օգունմուշ տըր·

«Ցին (էվվէլքի կին) իւսկիւտար ճէզա մահքէմէսինտէ մագնունլյէհ օլան ալթը եաշընտա միւթէպէր իւ-յամ ֆամիլեալարընա մէնսուպ վէ խարիճիյէ նէզարէթինտէ միւսթախտէմ 3 կէնճ գապթ քեաթիպի օ Թարմագտա իտիլէր· Միւտտաիի ումումի մուավինի Ալէաղ էֆէնտի պաշ միւտտաիի ումումիյէ Թարաֆընտան վէքեալէթէն իգամէի տավա իթմիշ իտի·

«Իշպու մագնունլյէհլէրէ իսնատ օլունան հարէքեաթ բէք գիյատէ չայանը Թաալիպ օլտուղընտան անտէն պաշգա իթմէյէճէյիզ· Մուհաքեմէ՝ սուրէթիլ խաֆիյէտէ ճէրէյան իթմիշ տիր·

«Իւքինճի իսթիմա կէլէճէք հաֆթա վուգու պուլաճագ տըր·»

—Ինկիլթերա միւքէլլէֆ սապը գաարըտան օլուպ պիր վագթտան պէրու չէհրիմիզտէ պուլունան Մ· Ժօզէֆ Ջէմպէրլէն էվվէլքի ագշամ Պէյօղլընտա օթէլ Բույալտա պիր զիյաֆէթ քէշիտէ իտուպ, պունտա Սըր Ռէյիհատ Ռէալթ, Մ· Ֆօսթըր, Մ· Ֆ· Շմայթ վէ զէվճէսի, վուսուպաշը վէ զէվճէսի, Մ· Գալեար վէ զէվճէսի, Մ· Ֆլէմինկ Շմայթ վէ զէվճէսի իլէ Լէվանթըն սահիպը իմթիյազը Մ· Ուիթէյքէր վէ Ինկիլթերա սէֆարէթինին պաշ մէմուրլարը մէտուէն հազըր պուլընմըշլար տըր·

—Իզմիրին Բէֆօ՞ կազէթասընտա օգունտըղըմըզ կէօրէ, Ալէմանեալը մէշհուր ճօղրաֆիա մուալլիմի Մ· Քիէբէրթ՝ Գաաապայա վուգու պուլան սէյահաթընտան կէչէն կուն Իզմիրէ ավտէթ իթմիշ տիր·

Մուալլիմը մումաիլէյհ Գաաապատան Ցաղ Մէրմէրէ վէ Գօզ Ցաղը կէօլիւնիւն պուլընտըղը Նուլձուգ նամ մահալլէ վէ օրտտան Խուէմիշէ աղիմէթ իտէրէք, անտէն տէ Սարտ նամ մահալլէ օղրայըպ Ալաշէհիր տէմիր եօլը իլէ Իզմիրէ կէլմիշ, վէ պիր իքի կուն գալըպտան սօնրա Այտըն վէ միւլհագաթընա աղիմէթ էյլէմիշ տիր·

—Շէհրիմիզ միւթէպէր ֆամիլեալարընա մէնսուպ Մ· Րէնէ կլավանի վէ Մ· Վիգթօր Պէրօյէզէ նամ տէլիգանլըլարըն կէչէն կուն Ունաօլու սահիլինտէ պէգացա ավլար իքէն իւզէրլէրինէ հիւճում իտէն իքի հայտուտտան պիրինի գաթլ վէ տիկէրինի ճէրհ իթտիքլէրինի եազմըշ իտիք·

Պու պապտէ սօն էյլէտիկիմիզ Թաֆսիլաթը պէր վէճհը աթի նագլ իտէրիզ·

Հէնուզ 18—19 եաշլարընտա օլան մումաիլէյհիմա տէլիգանլըլար՝ կէչէն բազար կիւնիւ չաֆագ վագթը Գանտիլլիտէ սաքին օլտուգլարը խանէլէրինտէն չըգըպ, պէգացա ավլամագ իւզրէ իւչ Գարտաշ տէնիլէն մահալլէ տօղրու պիր օրման քէնարընտան կիթմէքտէ իքէն, իքի նէֆէր մուհաճիր՝ պիրտէն պիրէ մումաիլէյհիմանըն իւզէրինէ հիւճում իլէ Թիւֆէնքլէրինի ալմայա գալգըշմըշլար վէ Մ· Րէնէ կլավանինին պօղազընտան օրգարագ Թիւֆէնկինի էլինտէն ալմըշլար իսէ տէ, Մ· Պէրօյէզէ պիր Թագրիպ քէնտիսինի հայտուտլարըն էլինտէն գուրթարըպ Թիւֆէնկինի էլինէ ալարագ միւտաֆաայի նէֆսէ չիթմապ իթմիշ տիր·

Մուհաճիրլէրտէն պիրի՝ համիլ օլտըղը սաըլ քէնտի Թիւֆէնկինի Մ· Պէրօյէզէնին իւզէրինէ իքի տէֆա սըգմըշ իսէ տէ, ուսուլը գաարիմտէն օլան վէ եազմուրտան գարսօլը նէմլէնմիշ օլան Թիւֆէնք ատէշ ալմամըշ, վէ պունըն իւզէրինէ Մ· Պէրօյէզէ քէնտի Թիւֆէնկի իլէ աթէշ իտուպ, խասմընը գաֆասընտան վուրարագ Թէլէֆ իթմիշ, վէ տըգարաչըն խարտըմընա կէլմէքտէ օլան տիկէր մուհաճիրի տախի պիր գուրշուն իլէ եէրէ սէրմիշ տիր·

Մումաիլէյհիմա տէլիգանլըլար՝ պատէհու Գանտիլլիտէ խանէլէրինէ տօնմուշ կիտէրէք, քէյֆիյէթի պօլիսէ խապէր վէրտիքլէրինտէն, պօլիս՝ մումաիլէյհիմանըն ագրապասը վէ Գանտիլլի էհալիսինտէն պազըլարը իլէ մահալլը վագուայա կիտիպ, մուհաճիրլէրտէն կինի նաշընը օրատա պուլմըշ, վէ տիկէրի իսէ եալընըզ խարալանմըշ օլարագ ֆիրար իթմիշ օլտըղընտան, պօլիս մէմուրլարը գան իզինի թագիպ իտարագ օրմանտա գատար կիթմիշլէր իսէ տէ, մէրգումը պուլամամըշլար տըր·

Զանն օլունտըղընա կէօրէ, մէրգում հայտուտլարըն էշրաֆտա տիկէր րէֆիգլէրի տախի պուլունուպ, պունլար մէճրուհ րէֆիգլէրինին ֆիրար իթմէսինէ խարտըմ իթմիշլէր տիր·

Բօլիս՝ մուհաճիրլէրին մէյտանը վագատա գալմըշ օլան Թիւֆէնք վէ խաթրզանըլարընը ալըպ մէրքեզէ կէօթիւրմիշ տիր·

—Բազար կիւնիւ պիր Ինկիլիզ վաբօրը՝ Գարատէնիզէ տօղրու կիտէրքէն, քէօմիւր խուլքիւ պիր մավօնայա չաթմըշ օլմաղլա, մէզքիւր մավօնա անիտէ ղարգ օլմուշ տըր·

—Հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Ալէմանեա տէվլէթի պէյնինտէ խէնիտէն ագտ օլունաճագ միճարէթ ագտնամէսի իչիւն Թէշէքքիւլ իտէն վէ Թարաֆէյն մուրախխասլարընտան միւրէքքէպ օլան գօմիսիօն՝ տուն խարիճիյէ նէզարէթինտէ ագտը իճթիմա իթմիշ տիր· Գօմիսիօնը մէզքիւր՝ պու կիւն տախի ագտը իճթիմա էյլէյէճէք տիր·

—Կէչէն հաֆթա բազար ագշամը Ինկիլթերրանըն Լիվըրբուլ չէհրինտէ պիր Թիւճճար մաղազասընտա հարիգ զուհուր իտէրէք, 5600 պալյա բամպուգ վէ 30000 Ֆրանգլըգ քիւքիւրթ պուղտայ միւհթէրիգ օլմուշ տըր·

ԷԹՄԷՔՃԻ ԽԱԹՈՒՆ

Իշպու րօմանըն կինճի վէ Ձնճի ճիւզլէրի Թապ ու նէշր իտիլմիշ օլուպ, քիթապճը տուքքեանլարընտա սաթըլմագտա տըր·

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՓԱ ՊՕՐՍԱԼԸ

Լօնտրա 2 Նոյեմ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	101-¼
Օսմ. էսհամը աչըլըր	13-13/16
» » գարանթը	13-7/8
» » Սէրի Ա	22-½
» » » Պ	14-¼
» » » Ս	15-7/8
Օթօման 1871	72-
Օսմանլը Պանգասը	10-3/8
Րուսիա իսթիգրազը	097-¾
Մըսըր տուհ. մուվթահըտէ	75-
» իմթիյազլը	95-
Ցաիրա Սանիէ (Մըսըր)	72-½
Բօչէլըտ իսթիգրազը	96-
Մալաբխտ. էսհամը 1877	–
Ֆամայիօ Բարիզ 5 ալ վատէ	25-336

Բարիզ 2 Նոյեմ.

Ֆրանս. էսհ. 5 % Ֆր.	82-72½
» » 4½ %	110-62½
Ենի Օսմ. էսհամը աչըլըր	14-05
» » » գարանթը	14-12½
[illegible]	
Սէրի Պ.	14-50
» Ս.	14-10
Րումէլի չըմէնտիֆէրի	54-12½
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	–
Օսմ. Պանգասը	512-50
Գրէտի Լիօնէ	578-75
Գրէտի Ֆօնսիէ	1415-75
Լիօն ազիօնը	1268 75
Սուէյշ ազիօնը	2088-75
Րուսիա 5 % 1877	101-5/8
Իթալիա էսհամը	101-
Մըսըր Ֆօնտ. մուվթահըտէ	590-
[illegible] 5 % 1879	502 50
Ֆամայիօ 5 ալ վատէ	25-32

Վիէննա 2 Նոյեմ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	125-40
Րումէլի չըմէնտիֆէրի	16-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ումում. տիւն ազչ. գաբ.		15-10
Պու սապահ աչըլըշ		15-12
Իսթիգրազը տախիլի աչըլըշ		52-28
» » գարանթը		52-34
Մըսըր մուվթահըտէ. գաբ.		85-10
Պու սապահ աչըլըշ		85 գ. բ.
Սէրի Ա.		22-20
» Պ.		14-10
» Ս.		15-12
Րումէլի չըմէնտիֆէրի		54-
Ագչէ ֆայիզի		06-
Րէբօր	Ղչ.	–
Հէվալէսիզ	»	45-

ԳԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	5-24
Սթամպոլ պանգասը	4-35
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-13
Թրամվայ	2-82½

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըրուշտան		Ղչ. Բր.
Մէճիտիյէ [illegible] ֆարգը		108-
Մէթալիք	»	98-10
Պէշլիք	»	102-05
Ալթըլըգ	»	102-28
Ինկիլիզ լիրասը		110-12
Ֆրանսըզ ալթունը		87-32
Ռուպլ		80-10
Նըմչէ ալթունը		51-15
Դուրօ գարալոն		9-50

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ		
50) »	»	16-
100) »	»	
500) »	»	
1000) »	»	
10000) »	»	15-50

ԻԼԱՆԱԹ

ԳՕՍԹԻ

ՓԻՐԱԽԱՆԷ ՎԷ ԼՕՔԱՆԹԱՍԸ

Պէյօղլունտա մաարուֆ Մ· Գօսթի պու քէրրէ Ցօղրու Եօլտա Խրիսթաքի էֆէնտինին չարշըսը գարշըսընտա միւքէմմէլ պիր փիրախանէ վէ լօգանթա քիւշատ իթմիշ տիր·

Նէֆիս Թաամլար, կիւզէլ մէշրուպաթ վէ միւսաֆիրաթ մէբրագլարընա Թավսիէ օլունուր·

Ֆիյաթլար էհվէն տիր·

ՄԷՍԱԺՀՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ ՔՕՄՓԱՆԵԱՍԸ

բօսթա վաբօրլարը

ՍԹԱՄՊՕԼ-ՄԱՐՍԻԼԻԱ

Հէր ճումաա էրթէսի Մարսիլեատան հարէքէթ վէ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի Սթամպոլա մուվասալէթ իտէր· Հէր չարշէնպէ կիւնլէրի ալաֆր· ագշամ սաաթ 4տէ Սթամպոլտան հարէքէթ վէ խինէ չարշէնպէ կիւնլէրի Մարսիլեայա մուվասալէթ իտէր· Պիր հաֆթա Զանաքգալէ, Իզմիր վէ Շիրա վէ օ պիր հաֆթա Զանաքգալէ, Բիրէ վէ Նաբօլի Թարիգլէրի իլէ հարէքէթ իտէր·

Սուրիա վէ իսքէնտէրիյէյէ կիտէն վաբօր իլէ իզմիրտէ պուլուշըր·

Մէսաժհրի Մարիթիմ վաբօրլարըլա Ֆրանսա շըմէնտիֆէրլէրինին վագթը հարէքէթլէրի էճզա Թէտաարիֆ իտէրլէր·

Մարսիլեատա վէ Լիօնտա Թէվագգուֆ իտէրլէրէք իւզրէ Սթամպօլտան տօղրու Բարիզէ գատար Թէնզիլը ֆիյաթլը պիլէթլէր՝ կինճի մէվգը իչիւն 380, վէ Ձնճի մէվգը իչիւն 274 ֆրանգ տըր·

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ՊԱԹՈՒՄ

Մարսիլեատան կէլէն բօսթալար իլէ տօղրու սէֆէր·

Հէր 15 կիւնտէ պիր տօղրուճա Պաթումա կիթմէք իւզրէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ ավտէթտէ մէճպուրի սուրէթտէ Թրապիզօն, Քիրասօն, Սամսօն իսքէլէլէրինէ, վէ ղայրը մէճպուրի սուրէթտէ Ինէպէ, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար· Սթամպոլա ավտէ սարրանըմ մուվասալէթ իտէր·

ՕՏԷՍԱ

Մարսիլեատան վիւրուտ իտէն բօսթալար իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլունուր·

Սալը կիւնլէրի ալաֆր· սաաթ 8տէ Օտէսայա միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր· Ճումաա էրթէսի ագշամը Օտէսատան հարէքէթ վէ բազար էրթէսի սապահը Սթամպոլա մուվասալէթ էյլէր·

ՍԷԼԱՆԻԿ

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումաա կիւնլէրի ագշամըն ալաֆր· սաաթ 4տէ Զանաքգալէ, Ցէտէ-Աղաճ, Լակօս, Գավալա վէ Սէլանիկէ միւթէվէճճիհէն Սթամպոլտան հարէքէթ իտէր· Սթամպոլա բազար կիւնիւ մուվասալէթ էյլէր·

ԹՈՒՆԱ

15 կիւնտէ պիր բազար էրթէսի կիւնիւ ալաֆր· ագշամըն սաաթ 4ինտէ վարնա, Քէօսթէնճէ, Սուլինա, Գալաս վէ իպրայիլէ միւթէվէճճիհէն Սթամպոլտան հարէքէթ իտէր· Սթամպոլա սալը կիւնիւ մուվասալէթ էյլէր·

* *

Գահրըմէֆիտաէքի տիկէր սէֆէրլէր վէ Պրազիլիա, Բլաթա վէ Ինտօ-Ձին սէֆէրլէրի հագգընտա վէ սաիր հէր նէվի մալումաթ իսթիհսալի իչիւն Գալաթատա Քիրէճ գաբուսընտա պէօյիւք աճէնձիյայա միւրաճաաթ օլունա·

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

Եէնի-Թէնէ Գըլըճըլըտա 80 Նումերօտա

ՆԷՕՐԶԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԸ ՄՈՒԹԷՀԱՍՍԸՍ

ԱԼԷԱԹ ԹՈՒՃՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզ վէ ճէրրահըլըղա միւթէալլիգ էնվաի ալաթ ու էտէվաթ մէվճուտ տըր·

Էզճիմլէ, Խումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուգտան մամուլ) մէվատտը միւխթէլիֆէ, գասըգ պաղլարը, էնվաի չիրիչկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարօմէթըր), միզան իւլ հարարէ (թերմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլընմագտա տըր·

Մ· Բօլ Ֆօյաճեան՝ հէր նէվի սըբարըշաթ վէ Թաամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրուհտէ իտէր·

ԿԸԱՆՔ, ԱՃՈՒՄՆ Ա ԳԵՂ ՄԱԶԵՐՈՒ·

ՄԷԼՐՕԶ

ՄԱԶԵՐՈՒ ՄԻԱԿ ՃՇՏԻԿ ՆՈՐՈԳԻՉ

Իրապէս իրենց առջի Թարմ գոյնին կը դարձունէ ճերմկած կամ գունաթափ մազերը· Կը զօրացունէ անոնց Թափելը· Կը մաքրէ գլուխը, կը վերջացունէ Թեփը, ու մազերուն նոր կեանք, աճում, փայլ ու գեղեցկութիւն կուտայ·

Կը վաճառուի երկու չափով մեծ շիշերու մէջ·

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիւ Եորք·

Պէյօղլունտա Ցօղրու Եօլտա Գանծիք պիրատէրլէրին Ինկիլիզ էճզախանէսինտէ իլէ Նիւքէթէ գալտըրըմտա Մ· Գարուանանըն Ինկիլիզ մաղազասընտա վէ Պէյօղլունտա Ցօղրու Եօլտա Մ· Իգզիօր Լա Գոնտէլեանըն Ինկիլիզ մաղազասընտա պուլունուր·

Օ ԳԱՄԷԼԻԱ

ԲԱՐԻԶ ՄՕՏԷԼԼԷՐԻ ՄՈՒՃԻՊԻՆՃԷ ՀԱԶԸՐ ՎԷ ԸՍՄԱՐԼԱՄԱ

ԳԱՏԸՆ ՐՈՒԲԱԼԱՐԸՆԱ ՄԱԽՍՈՒՍ

ՊԱՕՑԻԱՆ ՄԱՂԱԶԱ

194 Նօ· ՊԷՑՕՂԼՈՒՆՏԱ ՑՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ Նօ· 194

Էն սօն մօտա օլարագ գըշ մէվսիմի իչիւն Լոնտրա չէքիտ խուննը, իփէքլի վէ Թիւյլիւ բուլուզլէր, վէ մօտա գատիֆէլէր, գալմիր, չուհա, վէ սաարական, վէ կարնիթիւր իչիւն մօտա խարճլար, վէ պալօ վէ սուարէլէր իչիւն սաիր հէր նէվի մալ վէ էմթաա վիւրուտ իթմիշ տիր· Ֆիյաթ՝ ղայէթ էհվէն·

ԽԷՏԻՎԻԷ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

ՊԷՇԷՐ ՀԱՖԹԱ ՕԼԱՐԱԳ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹԼԷ ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՅԷ ՊԷՅՆԻՆՏԷ ՍԻՒՐԱԹ ԲՕՍԹԱՍԸ 4½ ԿԻՒՆ ԶԱՐՖԸՆՏԱ

Նօվէլ գարթանըն Թահթը գօմանտասընտա Ցոֆալէի նամ վաբօր 1500 Թօնիլաթօ համուլէսինտէ վէ 450 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանկա նոյէմ. 5ինճի չարշէնպէ կիւնի եալընտէն սօնրա ալաֆրանկա սաաթ 4½տա Տէրսաադէթտէն հարէքէթլէ ԶԱՆԱԳ-ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԷՅԷ օղրայարագ բազար էրթէսի սապահլայըն (4½ կիւնտէն) ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուվասալէթ իտէճէք տիր·

Խինէ բօսթայի մէզքիւրէնին ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՅԷՏԷՆ հարէքէթ իտէն Պէրքէնպէ-չ Շամ վաբօրլարընա ագթարմա օլունարագ ԲՕՐԹ-ՍԱԻՏ, ԽԱՖԱ, ՊԷՅՐՈՒԹ, ԹԱՐԱԲԼՈՒՍ, ԼԱԹԱՔԻԱ, ԻՍԳԷՆՏԷՐՈՒՆ վէ ՄԷՐՍԻՆ, վէ Գահրը Աճմէր իսգէլէլէրինէ եօլճու, մալ վէ էմանէթ գապուլ օլունաճագ տըր·

Եօլճուլար վէ էմանէթ Թաճմիլ իթմէք իսթէյէնլէր՝ Ֆիմին-Խօնիւնտէ Վալիտէ խանընտա վէ խասսա Գալաթա Վօյվօտա ճատտէսինտէ Նուսուֆ Իզզէտտին էֆէնտի խանընտա քէաին գումբանեայի մէզքիւր իտարէխանէլէրինէ միւրաճաաթ էթմէլէրի·

ԱՆՕՆԻՄ ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Շիրքէթի մէրքէզի Մ· Լօժօն բասաժը

Ֆրանգօ-Լօնտրա պուլուտա Օթէլլէրի՝	սէրմայէ	Ֆրանգ 20,000,000
Իհթիյաթ աղչէսի	»	» 4,500,000
		24,500,000

(Իհթիյաթ աղչէսի Միլեան հիսապ ալթըն տիր)

Գալաթատա Վօյվօտա ճատտէսինտէ Նուսուֆ Իզզէտտինին խանընտա 1ինճի գաթտա

ՖՕԹՕԿՐԱՖՃԸԼԱՐԸՆ ՎԷ ԷՀԼԸ ՄԷՐԱԳԸՆ ՆԱԶԱՐԸ ԴԻԳԳԱԹԸՆԸ

ՏՕԳԹ· Տ· ՎԱՆ ՄՕՆԳՀՕՎԷՆԻՆ

կիմիւշլիւ ժէլաթին վէ Պրօմ

ԹԱԳԼԻՏԼԷՐԻՆՏԷՆ ՍԱԳԸՆՄԱԼԸ·

DVM

ՖԱՊՐԻԳԱ ՄԱՐԳԱՍԸ·

Էճզաի միւրէքքէպէսինտէն մամուլ գուրուս լէվհալարը (բլագ) իւզէրինէ տավէթ իտէրիզ·

Տէրօղիթօսը՝ Թիւրքիա վէ Պուլկարիստան իչիւն ումումի աճէնթէ օլան էճզաճը Մ· Էտվար Ցաննինին Սթամպոլտա Մըսըր չարշըսը գարշըսընտա խարաճճը խանընտա քէաին մաղազասընտա տըր·

Մէզքիւր մաղազատա ֆօթօկրաֆա աիտ պիլճիւմլէ էճզա վէ էտէվաթ պուլունուր·

ՊԷՕՅԻՒՔ ԷՇՅԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

JEAN PSALTY

ՑՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ ԳՈՒԼԷ ԳԱՐՈՒՇՆՏԱ Նօ· 657—659—661—663

ՄՕՒՀԱՅԷՄԵԼԻՔ, ՆԻՇԱՆԼԻՔ, ԷՐԳԷՆԻՆԻՔ

Բարիզ, Ինկիլիզ վէ Ալէման մամուլաթընտան օլարագ պէօյիւք մօպիլեա վէ էշեա ֆապրիգա վէ տէբօզիթօսը·

ՔՈՒԼԼԻՅԷԹԼԻ ՎԷ ՋԷՇԻՏԼԻ ՀԱԶԸՐ ՄԱԼԼԱՐ

Սըբարըշաթ՝ հէր նէ էհէմմիյէթտէ օլուր իսէ օլսուն, քէմալը սիւրաթ վէ իթինա իլէ իճրա օլունուր·

Մ· ԺԱՆ ԲՍԱԼԹԻ՝ Բարիզ վէ Պրիւքսէլին էն ալա ֆապրիգալարը մամուլաթընտան օլմագ իւզրէ պու քէրրէ խինէ պիր խայլի մօպիլեա վէ էշեա կէթիրթմիշ տիր·

Իմթաաի մէզքիւրէնին միւհէքքէմլիք վէ նէֆասէթինէ միւթմէին օլմագ իչիւն Մ· Բսալթինին մաղազալարընա զիյարէթ իթմէք քեաֆի տիր·

Ձէյլ·— Իշպու մաղազա՝ ԲՍԱԼԹԻ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ մաղազասը գանըն օրտամըը տըր·

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆԻՆ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմայէ 200·000·000 Ֆրանգ

Տէրսաատէթ աճէնցիասը

Գալաթատա Մէրթէպանի սօգագընտա Ն· 10 Նագգաշ խան

Աճէնցիա շիւպէսի

Սթամպուլտա Սուլթան Համամը սօգագընտա Հաճօբուլօ խան

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ պիլճիւմլէ պանգա մուամէլէլէրինի տէրուհտէ իտէր·
Էսհամ իւզէրինէ իգրազ իտէր·
Էսհամ բէհին պարագ հիսապը ճարի աչար·
Ֆրանսայա վէ սաիր էճնէպի մէմլէքէթլէրինէ բօլիչա քէշիտէ իտէր·
Համիլինէ էտա օլունմագ իւզրէ գրէտիթօ քեաղըտլարը վէրիր·
Պօրսա իշլէրի իչիւն վէրիլէն էմիրլէրի իճրա իտէր·
Էսհամ հըֆզ իտէր·
Թէսլիմ օլունան նագտը գապուլ իտէր, վէ մուգավէլէնտէ չէրայիթը մալիւմէ իլէ պօնօլար վէրիր·
ՍԹԱՄՊՕԼ ԱՃԷՆՑԻԱՍԸՆԸՆ ՇԻՒՊԷՍԻ պանգա իշլէրինտէն մաատա, էմթաա իւզէրինէ տէ ագչէ էօտիւնճ վէրիր· Քէզալիք մէզքիւր շիւպէ՝ արթըգէտէ գալաճագ օլան էմթաայը կէօմրիւքտէն ալըր սագլար, վէ Սթամպօլտա վէ խարիճտէ մէմալիքը էճնէպիյէտէ սաթըլաճագ էմթաայա տա գօմիսիօնճըլըգ իտէր·
Մահալը տէբօսը Սթամպոլտա Ջինճիբազարընտա 51 նումէրօլու մահալտէ տիր·

ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸ

ԲԱՀՃԷ ԳԱԲՈՒ ՄԷՅՏԱՆԸՆՏԱ ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ ԻՏԱՐԷԽԱՆԷՍԻ

Մէզքիւր մաթպաատա Թապ օլունըր,
1· Ճիւզ պէ ճիւզ Օսմանլըճա, Էրմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճա քիթաբլար·
2· Օսմանլըճա, Էրմէնիճէ, Ֆրանսըզճա, Րումճա իլանլար·
3· Ցիւրլիւ վէ ճէնճաճէ պիլէթլէր վէ սաիրէ·

ՖԻՅԱԹ ԷՀՎԷՆ